

Museernes undervisningspraksis

– En national kortlægning af statslige og statsanerkendte museers undervisningspraksis 2018

**Museernes undervisningspraksis – En national kortlægning af statslige og statsanerkendte
museers undervisningspraksis 2018**

©Nationalt netværk af skoletjenester 2019

Gyldenløvesgade 15, 5.

1600 København V

Redaktion: Katrine Johnsen og Marie Damsgaard Andersen (ansv.)

Dataindsamling og analyse: Emma Karolina Blomqvist og Rikke Hartmeyer

Nationalt netværk af skoletjenester er et projekt finansieret af Undervisningsministeriet og Kulturministeriet. For yderligere oplysninger, se www.skoletjenestenetvaerk.dk og www.facebook.com/Nationaltnetvaerkafskoletjenester.

Indholdsfortegnelse

Kortlægningens hovedpointer	4
Kapitel 1. Indledning	5
Status på museernes undervisningspraksis og åben skole	5
Formål	5
Kortlægningens metode.....	6
Kapitel 2. Forandringer efter folkeskolereformen	9
Sammenfatning	9
Museer og skoler samarbejder mere om tilrettelæggelse af undervisning.....	9
Nye undervisningsformater	12
Styrket lokalt fokus og samarbejde.....	13
Kapitel 3. Den praktiske ramme for museernes undervisningspraksis	16
Sammenfatning	16
Undervisningstilbud henvender sig til flere af folkeskolens fag	16
Undervisningstilbud er blevet lidt længere og dyrere	19
Svag fremgang i undervisere med pædagogisk baggrund	21
Kommunikationen målrettes skolerne.....	22
Museerne forventningsafstemmer med lærerne	24
Kapitel 4. Læringsmål	26
Sammenfatning	26
Museernes brug af læringsmål.....	26
Læringsmål opstilles for at øge undervisningskvaliteten og gennemsigtigheden	28
Museerne opsøger viden om læringsmål i dialoger med lærere.....	31
Kapitel 5. Samarbejde mellem museer og grundskoler	33
Sammenfatning	33
Museernes samarbejder og partnerskaber.....	33
Samarbejde indgås med én lærer og én klasse.....	34
Samarbejdets indhold tager oftere afsæt i skoleverdenen	37
Museerne motiveres af at skabe medejerskab og udfordres af praktik.....	38
Litteraturliste	43
Bilag	44

Kortlægningens hovedpointer

Denne kortlægning gør status over statslige og statsanerkendte museers undervisningspraksis i 2018. Den giver indblik i forandringer i museernes undervisningspraksis siden folkeskolereformen, og den sammenligner museernes undervisningstilbud, opstilling af læringsmål og skole-samarbejde med data fra 2016. På baggrund af analysen kan følgende konkluderes:

- Museernes undervisningspraksis afspejler en større forståelse for skolernes virkelighed, og undervisningspraksissen er i større udstrækning målrettet skolernes præmisser for undervisning og læring. Det kommer til udtryk på forskellige måder. Bl.a. kan følgende fremhæves:
 - Museerne arbejder mere med fælles tilrettelæggelse af undervisningstilbud med lærerne, og de forventningsafstemmer oftere om lærerens rolle.
 - Museernes undervisningstilbud henvender sig til flere af folkeskolens fag.
 - Kommunikationen omkring undervisningstilbud foregår i højere grad direkte med lærerne igennem kanaler, der indbyder til dialog.
 - Størstedelen af museerne arbejder med læringsmål for deres undervisningstilbud.
 - Indholdet i samarbejdet tager mere afsæt i skolernes verden, fx i forhold til valgfag og skolernes faglige profiler.
- Museerne har større fokus på den lokale forankring. De samarbejder mere med kommunerne, ligesom samarbejdet med lokale skoler er blevet tættere.
- Museernes undervisningstilbud er blevet en anelse længere, men også dyrere. Denne udvikling kan potentielt både styrke og udfordre skolernes brug af undervisningstilbud.
- Det er blevet endnu tydeligere, hvem et samarbejde med museerne involverer – nemlig én hel klasse og én enkelt lærer. Større elevgrupper og skoleledelsen deltager ofte ikke i samarbejdet, på trods af at skoleledelsen kan sætte den overordnede ramme for skolernes brug af undervisningstilbud.

Kapitel 1. Indledning

Status på museernes undervisningspraksis og åben skole

Nationalt netværk af skoletjenester har udgivet i alt otte nationale kortlægninger, der bredt samler lokale praksiserfaringer fra undervisningssektoren, kommunerne og eksterne læringsmiljøers arbejde med åben skole. Tre af kortlægningerne bygger på en omfattende spørgeskemaundersøgelse gennemført i starten af 2016, halvandet år efter den nye folkeskolelov trådte i kraft. Under folkeskoleloven er et centralt område åben skole, der bl.a. omhandler en mere varieret skoledag og et krav om, at skolerne indgår i samarbejder og partnerskaber med deres omverden. Disse samarbejder skal skolerne bl.a. indgå med kulturinstitutioner, foreninger, musikskoler og virksomheder.

De statslige og statsanerkendte museer har en lang tradition for at tilbyde undervisning til grundskolen gennem egne skoletjenester, undervisningsafdelinger, kommunale organiseringer eller regionale skole- og kulturtjenester og har i den forstand længe talt ind i det, folkeskolereformen karakteriserer som åben skole.

Det nye efter folkeskolereformen er, at samarbejdet nu er sat i en national ramme og skal nå alle børn og unge, bl.a. med Undervisningsministeriets ord: *"Læringsaktiviteterne i den åbne skole skal altid tage udgangspunkt i folkeskolens formål og fagenes mål..."*¹ Og yderligere, at *"Det omgivende samfund skal inddrages i skoledagen på en måde, der understøtter elevernes læring og trivsel..."*² Dette stiller nye krav til museer og andre eksterne læringsmiljøers evne til at samarbejde omkring åben skole.

Derfor kortlægger Nationalt netværk af skoletjenester fire år efter folkeskolereformens ikrafttræden, på hvilke områder intentionerne med åben skole afspejles i de statsanerkendte og statslige museers undervisningspraksis, og hvorledes museernes undervisningspraksis har forandret sig siden sidste spørgeskemaundersøgelse fra starten af 2016.

Formål

Kortlægningen dokumenterer udviklingen i museernes undervisningspraksis med afsæt i en spørgeskemaundersøgelse. Med denne viden belyses forskellige praksisser, tendenser og forandringer i museernes undervisningspraksis. Kortlægningen tilbyder et nationalt overblik over området og vil kunne bidrage til udviklingen af nationale strategier for det samlede felt til gavn for

¹ <https://uvm.dk/folkeskolen/laering-og-laeringsmiljoe/den-aabne-skole> (set 04.05.18).

² Ibid.

alle børn og unge. Kortlægningen kan af museerne benyttes til at gøre status, over på hvilke områder deres undervisningspraksis imødekommer skolernes verden og de lovgivningsmæssige krav til åben skole, og på hvilke områder der er plads til mere udvikling, og kan således bidrage til udviklingen af museernes undervisningstilbud.

Kortlægningens metode

For at undersøge indholdet og forandringer i museernes undervisningspraksis er der blevet gennemført en spørgeskemaundersøgelse. Undersøgelsen er baseret på et tidligere udviklet og anvendt spørgeskema målrettet de statsanerkendte og statslige museer. Spørgeskemaet er anvendt i tre tidligere kortlægninger.³

I den nye spørgeskemaundersøgelse stilles de samme spørgsmål som i spørgeskemaundersøgelsen fra starten af 2016. Dette giver to tidsmæssige nedslag og dermed mulighed for at sammenligne resultater og pege på den konkrete udvikling på området i forhold til forandringer i museernes undervisningspraksis.

I forbindelse med den tidligere kortlægning er spørgeskemaet blevet valideret gennem pilottest med målgruppen.

Spørgeskemaet indeholder spørgsmål om omfang og indhold af museernes undervisningspraksis, samarbejdet med lærere og andre aktører samt opstilling af læringsmål. Yderligere er der i den nye spørgeskemaundersøgelse fra 2018 tilføjet uddybende spørgsmål rettet mod museernes vurdering af, om folkeskolereformen og åben skole har medført specifikke forandringer, for at opnå en detaljeret forståelse af udviklingen i museernes undervisningspraksis.

Respondenter

Spørgeskemaet blev udsendt til de 97 statsanerkendte museer og de fem statslige museer, der på nuværende tidspunkt eksisterer i Danmark. Et af disse er en organisation af flere museer, som har valgt at lade to af deres undervisningsafdelinger besvare spørgeskemaet. Det giver en population på 103 museer. Af de i alt 103 museer har 95 museer besvaret spørgeskemaet, hvilket er en svarprocent på 92 pct.

I starten af 2016 blev alle statslige og statsanerkendte museer i Danmark, der dengang udgjorde 105, ligeledes adspurgt om deltagelse, og 99 besvarelser blev indhentet (svarprocent på 94 pct.)

³ Nationalt netværk af skoletjenester (2016a), Nationalt netværk af skoletjenester (2016b) og Nationalt netværk af skoletjenester (2016c).

og anvendt i den tidligere analyse. Denne kortlægning benytter sig af samme kontaktstrategi og har dermed som forventet opnået en høj svarprocent, hvilket er en styrkelse af undersøgelsens reliabilitet.

Ligesom i den tidligere undersøgelse er spørgeskemaet blevet adresseret museumsdirektøren på det enkelte museum, men museumsdirektøren er blevet bedt om at videresende spørgeskemaet, hvis vedkommende mener, at der findes en medarbejder, der er mere kvalificeret til at besvare spørgeskemaet.

Deltagerne i undersøgelsen er blevet informeret skriftligt om undersøgelsen før deltagelse, og alle respondenter er anonymiseret i formidlingen af resultaterne. Det kan ikke sikres, at det er den samme person som ved sidste kortlægning, der har besvaret skemaet. Tværtimod kan det forventes, at det flere steder med medarbejdere i tidsbegrænsede stillinger vil være en anden, der har svaret på spørgeskemaet.

Bias ved spørgeskemaet

Eftersom besvarelserne fra 2016 og 2018 sammenlignes, er der anvendt de præcis samme spørgsmål og formuleringer som i den tidligere spørgeskemaundersøgelse fra 2016 for at sikre et nøjagtigt sammenligningsgrundlag. Der er dog en række usikkerheder forbundet med det tidligere spørgeskema. Det er et langt spørgeskema med 66 spørgsmål, hvilket har medført, at nogle få respondenter er faldet fra i løbet af spørgeskemaet eller har sprunget spørgsmål over. Der er derfor enkelte spørgsmål, som er mindre repræsentative end andre. For at øge gennemsigtheden fremgår det af figurene, hvor mange besvarelser spørgsmålene har modtaget. Ved nogle spørgsmål kan museerne have haft behov for at afgive besvarelsen "ved ikke", selvom det ikke har været muligt ved samtlige spørgsmål, men i disse tilfælde kunne spørgsmålene springes over. Respondenterne har desuden kunnet nuancere eller uddybe deres besvarelser i kommentarfelter, hvilket mange respondenter har benyttet muligheden for.

Begrebsdefinitioner

Ligesom i spørgeskemaundersøgelsen fra 2016 er det ikke defineret på forhånd, hvad undervisningstilbud, samarbejde og læringsmål dækker over i den nye spørgeskemaundersøgelse. Det er valgt for ikke at tillægge museerne en snæver fortolkningsramme. Undervisningstilbud kan eksempelvis udgøre en bred vifte af aktiviteter, og museernes samarbejde med skoler kan formes på forskellig vis. Tilgangen sikrer også det samme udgangspunkt for besvarelserne som i 2016.

Der er dog risiko for, at respondenterne svarer ud fra forskellige forståelser. Fx i deres angivelse af antallet af skoler, de samarbejder med, hvilket der tages forbehold for i analysen.

Dataanalyse

Udvalgte data fra spørgeskemaundersøgelsen er i analysen blevet udtrukket som frekvenstabeller. Derudover er relevante variable sammenholdt i krydstabeller og sammenlignet med data fra det tidligere spørgeskema fra 2016.

I analysen undersøges fire temaer, som samlet set tegner et nuanceret billede af museernes undervisningspraksis anno 2018:

- Forandringer efter folkeskolereformen (kapitel 2)
- Den praktiske ramme for museernes undervisningspraksis (kapitel 3)
- Læringsmål (kapitel 4)
- Samarbejde mellem museer og grundskoler (kapitel 5)

Analysen indleder med at afdække museernes besvarelser om specifikke forandringer i forbindelse med åben skole og folkeskolereformen. Dette tager udgangspunkt i nye spørgsmål i spørgeskemaundersøgelsen. Derefter udfoldes temaerne relateret til museernes undervisningspraksis med sammenligning af nye og tidligere besvarelser fra henholdsvis 2018 og 2016. Temaerne er udvalgt på baggrund af spørgeskemaet, mens figurerne hovedsageligt er udvalgt efter en gennemgang af, hvilke resultater der viser en signifikant udvikling i museernes undervisningspraksis siden 2016.

Kapitel 2. Forandringer efter folkeskolereformen

I dette kapitel analyseres museernes vurderinger af forandringer i deres undervisningspraksis og samarbejder med skoler i forlængelse af folkeskolereformen. Analysen viser, at museerne har ændret deres undervisningspraksis på flere områder i forlængelse af folkeskolereformen.

Sammenfatning

Museerne vurderer, at folkeskolereformen og åben skole har medført forandringer i deres undervisningspraksis og samarbejde med skoler.

Når samarbejdet med skolerne skal etableres, vurderer museerne, at de i høj grad selv tager initiativ til samarbejdet, men også skoler og kommuner er initiativtagende. Desuden oplever næsten en fjerdedel af museerne, at kulturinstitutioner har taget initiativ til de samarbejder, museerne indgår med skoler, hvilket er udtryk for samarbejde på tværs af museer.

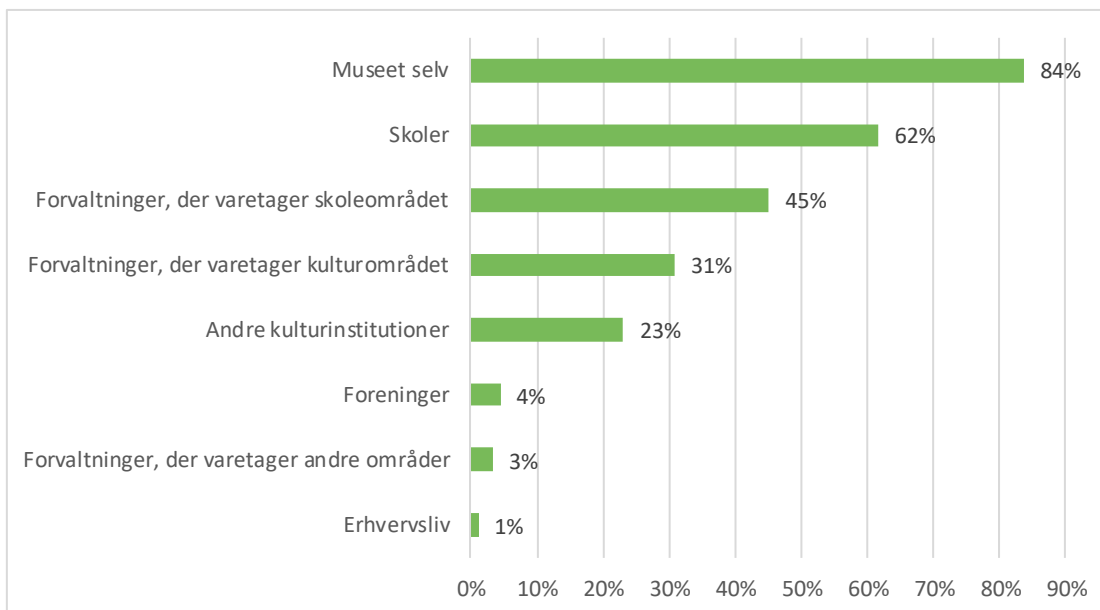
Efter folkeskolereformen arbejder museerne mere med fælles tilrettelæggelse af undervisningen sammen med lærerne. Museerne vurderer imidlertid, at lærernes forberedelse før undervisningen på museerne enten er uændret eller er blevet mindre efter folkeskolereformen.

En overvægt af museerne har udviklet nye undervisningsformater efter folkeskolereformen. Det er typisk længerevarende forløb og formater med forløb, som både foregår på museet og skolerne. Størstedelen af museerne har samtidig haft fokus på at styrke den lokale forankring. Det har ofte resulteret i et styrket samarbejde med kommuner og lokale skoler.

Museer og skoler samarbejder mere om tilrettelæggelse af undervisning

Med folkeskolereformen og åben skole blev skolerne forpligtet på at inddrage deres omverden og etablere samarbejde med partnere uden for skolen. Det kan bl.a. være kulturinstitutioner, herunder museer, som er skolernes hyppigst anvendte samarbejdspartner i åben skole (EVA 2018a). Når museer ofte vælges som samarbejdspartner, kan det skyldes, at museerne har en lang tradition for at tilbyde undervisning til skoler, men det kan også være en forklaring, at museerne er gode til at tage initiativ til samarbejde med skoler.

Figur 1. Museernes angivelse af, hvilke aktører der har taget initiativ til at indgå de samarbejder, de har med grundskoler (N = 91).

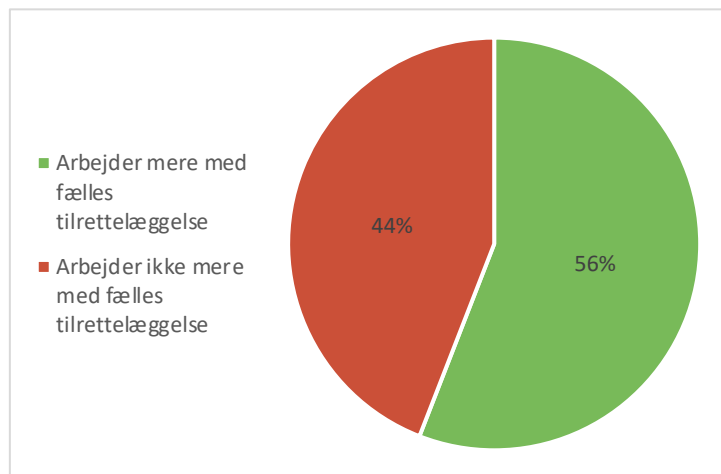
Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Note: Respondenterne havde mulighed for at afgive flere besvarelser til dette spørgsmål.

Figur 1 ovenfor viser overordnet, at både museer, skoler og kommuner tager initiativ til museernes samarbejde med skoler, men i varierende grad. 84 pct. af museerne angiver, at museerne selv har taget initiativ til samarbejdet, efterfulgt af skolerne, som 62 pct. af museerne angiver har taget initiativ til samarbejde. Kommunerne kan også fremhæves, idet 45 pct. af museerne vurderer, at forvaltninger, der varetager skoleområdet, har taget initiativ, og 31 pct. af museerne angiver, at forvaltninger, der varetager kulturområdet, har igangsat samarbejde mellem skoler og museer.

Figuren viser desuden, at 23 pct. af museerne har oplevet, at andre kulturinstitutioner har taget initiativ til samarbejde, hvilket viser, at der også samarbejdes på tværs af nogle museer om åben skole.

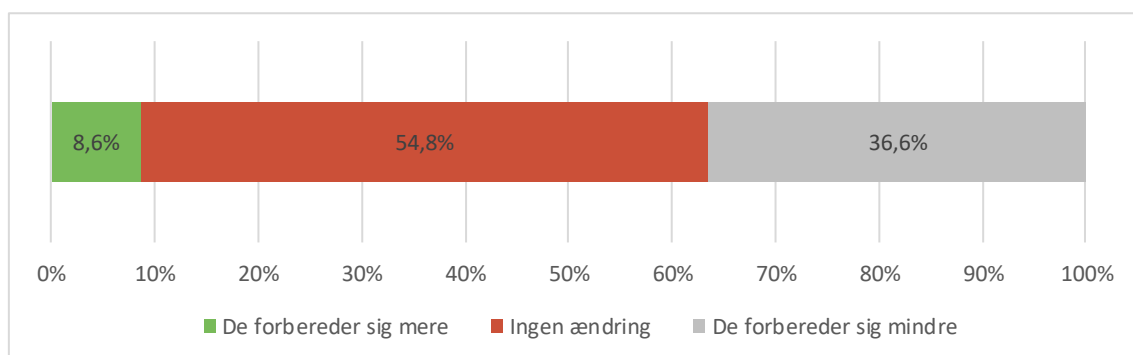
Figur 2. Andel af museerne, der angiver, at de arbejder mere med fælles tilrettelæggelse af undervisning med lærere efter folkeskolereformen (N = 93).

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Det konkrete samarbejde med lærere om undervisning på museerne har budt på forandringer som følge af åben skole. Over halvdelen af museerne (56 pct.) angiver, at de arbejder mere med fælles tilrettelæggelse af undervisningen med lærere efter folkeskolereformen. Det indikerer, at samarbejdet mellem museer og lærere er blevet tættere efter folkeskolereformen. 44 pct. af museerne arbejder ikke mere med fælles tilrettelæggelse, hvilket både dækker over museer, der i samme grad og i mindre grad arbejder med fælles tilrettelæggelse af undervisningen.

Figur 3. Museernes vurdering af, om lærernes forberedelse har ændret sig efter folkeskolereformen (N = 93).

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

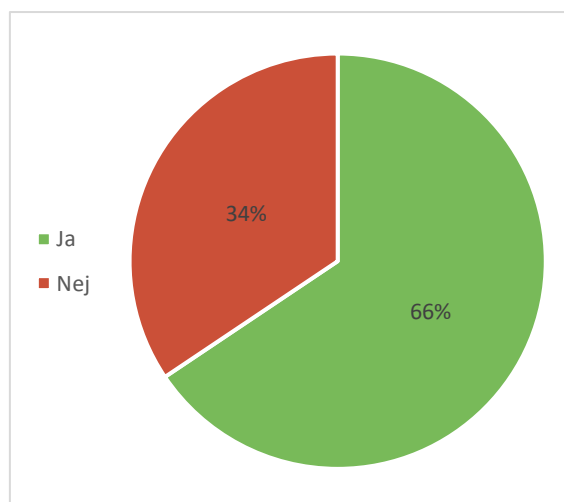
På trods af, at over halvdelen af museerne arbejder mere med fælles tilrettelæggelse med lærere, angiver størstedelen af museerne, at lærernes forberedelse enten er uændret eller er blevet mindre.

Figur 3 viser, at lidt over halvdelen (54,8 pct.) af museerne vurderer, at lærernes forberedelse til undervisning på museerne ikke har ændret sig efter folkeskolereformen. 36,6 pct. af museerne angiver, at lærerne forbereder sig mindre, mens kun 8,6 pct. vurderer, at lærerne bruger mere tid på at forberede sig. Når mere end en tredjedel af museerne vurderer, at lærerne forbereder sig mindre, kan det være et resultat af, at lærerne generelt har fået mindre tid til forberedelse som følge af folkeskolereformen, ligesom lærernes arbejdstidsregler har ændret sig.

Nye undervisningsformater

Figur 4 viser, at folkeskolereformen har haft indflydelse på museernes udvikling af undervisningsformater. Som det fremgår af figuren, har 66 pct. af museerne udviklet nye formater af undervisningstilbud på baggrund af folkeskolereformen, mens 34 pct. af museerne ikke har udviklet nye formater.

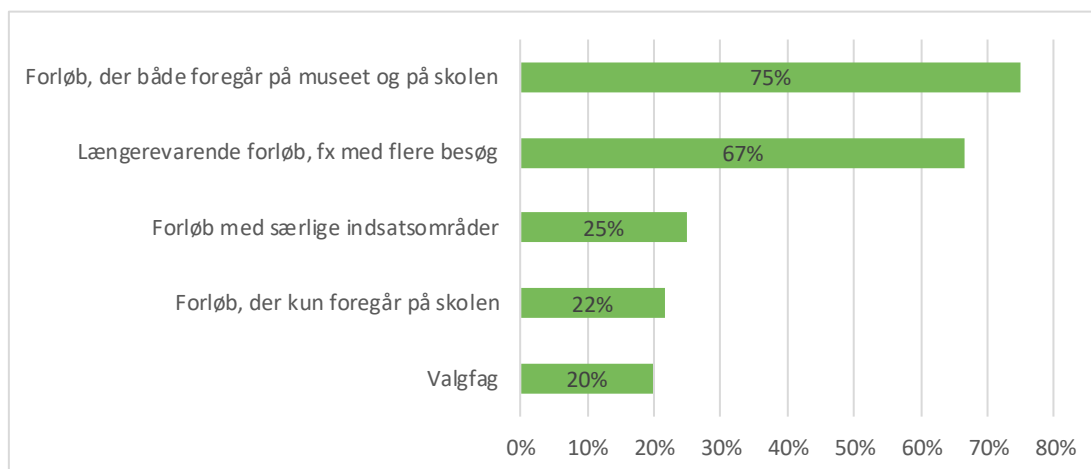
Figur 4. Har museet udviklet nye formater af undervisningstilbud på baggrund af folkeskolereformen? (N = 93).

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

I figuren nedenfor fremgår det, hvilke formater af undervisningstilbud museerne har udviklet efter folkeskolereformen.

Figur 5. Andele af museerne, der har udviklet følgende nye formater (N = 60).

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Note: Respondenterne havde mulighed for at afgive flere besvarelser til dette spørgsmål.

En stor andel af museerne (75 pct.) har udviklet forløb, der både foregår på museet og på skolen. Det er en bred kategori, der kan indeholde flere forskellige formater af undervisningstilbud, men som har karakter af at være et tidsmæssigt afgrænset forløb. Dernæst har 67 pct. af museerne udviklet længerevarende forløb, fx med flere besøg, og det peger på, at samarbejdet mellem museer og skoler er blevet intensiveret med introduktionen af åben skole. En fjerdedel (25 pct.) af skolerne har udviklet forløb med særlige indsatsområder, mens lidt færre har udviklet forløb, der kun foregår på skolen (22 pct.), eller formater til valgfag (20 pct.). Nogle museer uddyber desuden i kommentarer, at de nye undervisningsformater også kan foregå i byrummet og naturen, eller have en fleksibel form, der tilpasses de enkelte skoler. En andel af de nye undervisningsformater tager dermed afsæt i lokalområdet. Det spiller sammen med, at en overvægt af museerne har styrket deres fokus på den lokale forankring, hvilket udfoldes i næste afsnit.

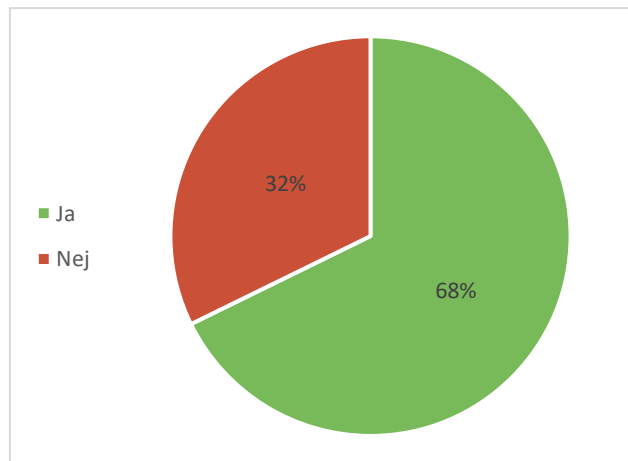
Styrket lokalt fokus og samarbejde

Skolernes samarbejde med lokalsamfundet blev med folkeskolereformen et lovgivningsmæssigt krav. Den lokale orientering afspejler sig også i museernes praksis, da 68 pct. har haft fokus på at styrke den lokale forankring efter folkeskolereformen.

Omtrent en tredjedel, eller 32 pct., af museerne har ikke haft fokus på at styrke den lokale forankring efter reformen. Det kan bl.a. skyldes, at museerne allerede før reformen var forankret i lokalsamfundet med etablerede samarbejder i de lokale skoler. Det pointerer et af museerne

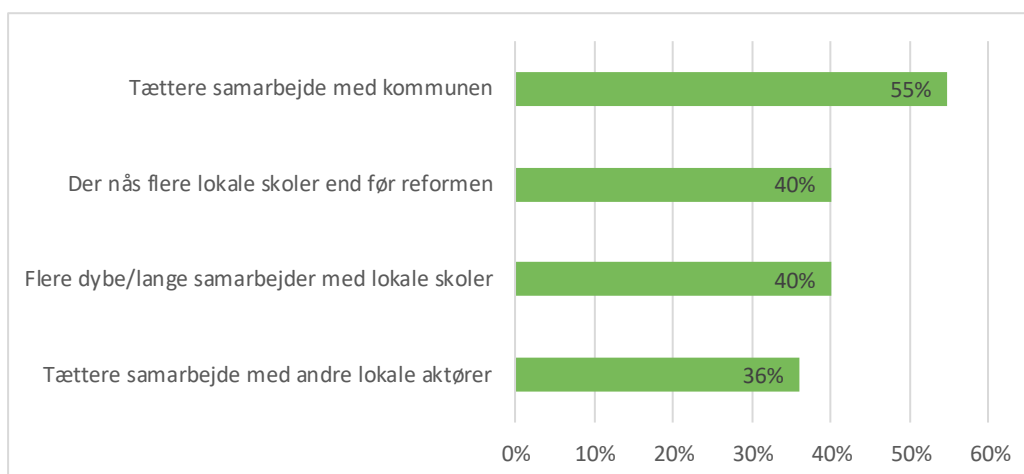
eksempelvis i en kommentar til besvarelsen af spørgsmålet. Museernes fokus på den lokale forankring kan derfor være mere omfattende, end det illustreres af figuren.

Figur 6. Har museet haft fokus på at styrke den lokale forankring efter reformen? (N = 93).

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Figur 7. Museernes angivelse af, hvad en styrket lokal forankring efter folkeskolereformen har resulteret i (N = 75).

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Note: Respondenterne havde mulighed for at afgive flere besvarelser til dette spørgsmål.

Det styrkede fokus på den lokale forankring har resulteret i forskellige forandringer, som fremgår af figur 7 ovenfor. Den viser, at 55 pct. af museerne har oplevet et tættere samarbejde med kommunen som følge af den lokale forankring. Det spiller godt sammen med en tidligere kortlægning (Nationalt netværk af skoletjenester 2016a), der fandt, at kommunerne ønskede at

være mere involveret i skolernes samarbejde med museer og andre eksterne læringsmiljøer ved bl.a. at have en faciliterende rolle.

Museernes fokus på den lokale forankring viser sig også at have indflydelse på omfanget af samarbejde med lokale skoler. Som det fremgår af figuren, angiver 40 pct. af museerne, at de når at have flere samarbejder med lokale skoler sammenlignet med før folkeskolereformen. Ligeså oplever 40 pct. af museerne, at karakteren af samarbejdet med de lokale skoler er forandret, idet samarbejdet er blevet mere langvarigt og dybdegående. Endelig angiver 36 pct. af museerne, at de har fået et tættere samarbejde med andre lokale aktører. Det lokale samarbejde er dermed blevet styrket efter folkeskolereformen.

Kapitel 3. Den praktiske ramme for museernes undervisningspraksis

I dette kapitel analyseres udvalgte besvarelser om rammen for museernes undervisningspraksis. Besvarelserne viser en udvikling i museernes undervisningspraksis i relation til, hvilke fag museernes undervisningstilbud henvender sig til, varighed og pris på undervisningstilbud samt de fastansatte underviseres uddannelsesbaggrund. Desuden er der en forandring i museernes kommunikation og forventningsafstemning med lærere.

Sammenfatning

Der er flere tendenser i rammen for undervisningstilbuddene, der viser en udvikling i museernes praksis:

- Undervisningstilbuddene henvender sig i 2018 til flere af folkeskolens fag, hvilket afspejler, at museerne arbejder med at sammentænke undervisningstilbud med folkeskolens fag og Fælles Mål.
- Museerne har oftere undervisningstilbud af længere varighed, og de er generelt blevet en anelse dyrere.
- Der er en mindre ændring i sammensætningen af undervisere på museerne, eftersom lidt flere museer har undervisere ansat med en pædagogisk uddannelsesbaggrund.
- Undervisningstilbud bliver i højere grad direkte målrettet skolerne i markedsføringen, fx over SkoleIntra, gennem skolernes PLC eller ved direkte mundtlig kontakt.
- Museerne forventningsafstemmer mere med lærerne om roller, hvilket kan skyldes, at samarbejdet er blevet tættere, med mere fælles tilrettelæggelse.

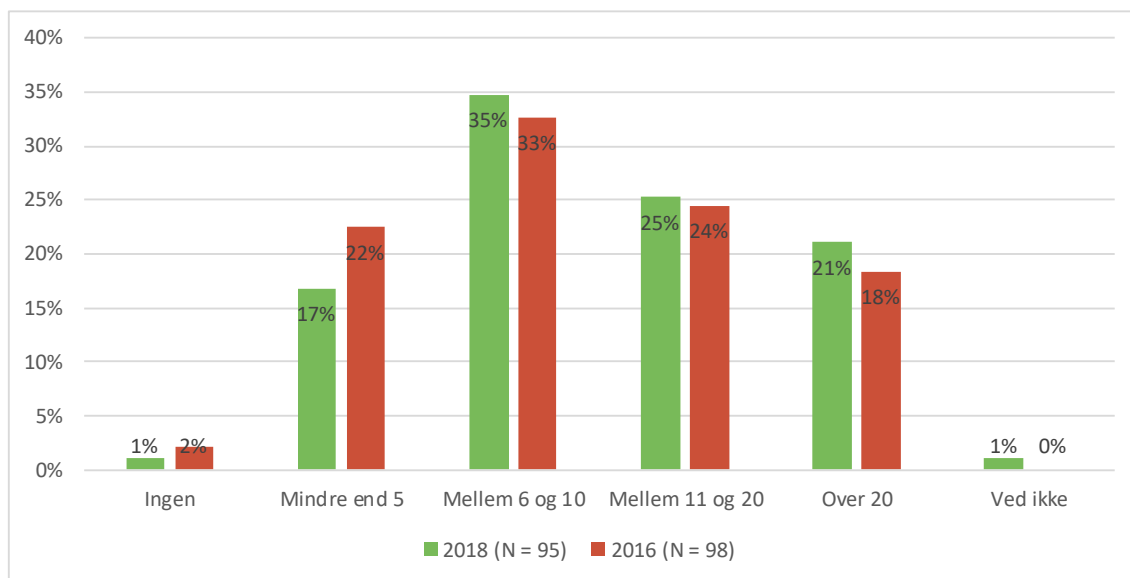
Disse udviklingstendenser afspejler, at museerne på nogle punkter imødekommer skolerne mere på deres præmisser, og at parterne har fået et tættere samarbejde.

Undervisningstilbud henvender sig til flere af folkeskolens fag

Der er stor spredning i, hvor mange faste undervisningstilbud museerne har til grundskoler. I 2018 har 35 pct. af museerne mellem 6 og 10 undervisningstilbud, men der er også en stor andel af museerne, der har langt flere faste undervisningstilbud. 25 pct. af museerne har mellem 11 og 20 faste undervisningstilbud, mens 21 pct. af museerne har over 20 faste undervisningstilbud.

Samtidig viser figuren, at der er en mindre stigning i museer, der har over 5 faste undervisningstilbud, siden 2016.

Figur 8. Omfanget af museernes faste undervisningstilbud til grundskoler.

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.

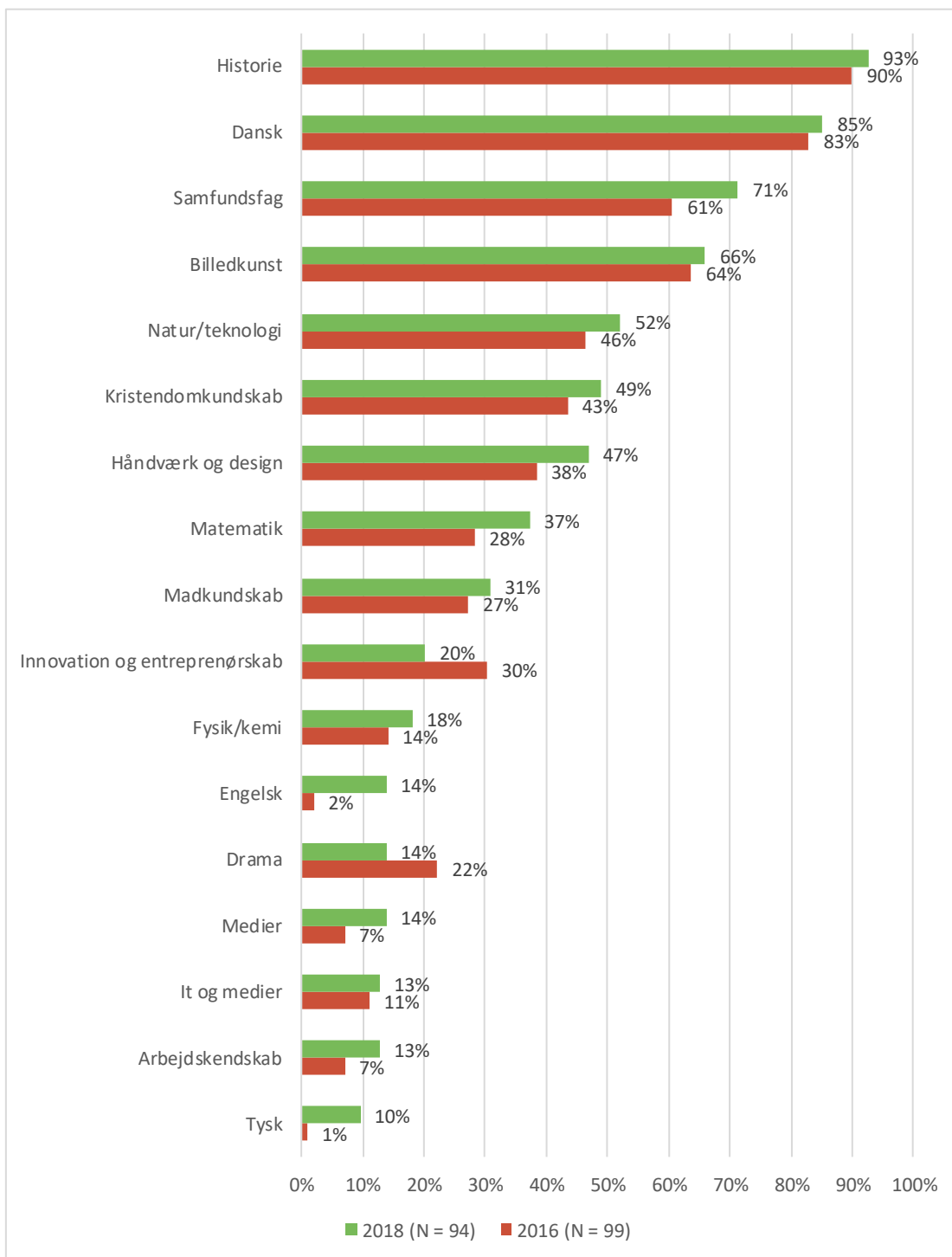
Museerne er også blevet spurgt til, hvilke af folkeskolens fag deres undervisningstilbud henvender sig til, og det ses i figur 9 nedenfor, at der siden 2016 er en stigning i, at museernes undervisningstilbud henvender sig til flere af folkeskolens fag.

Eksempelvis er der en stigning i, at museernes undervisningstilbud henvender sig til samfundsfag, fra 61 pct. i 2016 til 71 pct. i 2018. Et andet eksempel er undervisningstilbuddenes relevans i engelsk, som er steget fra 2 pct. i 2016 til 14 pct. i 2018.

Kun ved enkelte fag er der et fald. Det tværgående tema innovation og entreprenørskab kan fremhæves som eksempel, da fagets relevans i museernes undervisningstilbud er faldet fra 30 pct. i 2016 til 20 pct. i 2018.

Udviklingen i, at museernes undervisningstilbud henvender sig til flere fag, indikerer, at museerne er blevet mere orienterede i folkeskolens Fælles Mål og har fået større viden om at koble undervisningstilbud til folkeskolens fag. Det, at undervisningstilbuddene henvender sig til flere af folkeskolens fag, kan være medvirkende til, at lærerne nemmere kan integrere museernes tilbud i undervisningen på skolerne og sikre, at aktiviteterne i åben skole lever op til de lovgivningsmæssige krav om, at åben skole skal tage afsæt i fagenes mål.

Figur 9. Fag, som museernes undervisningstilbud henvender sig til.

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.

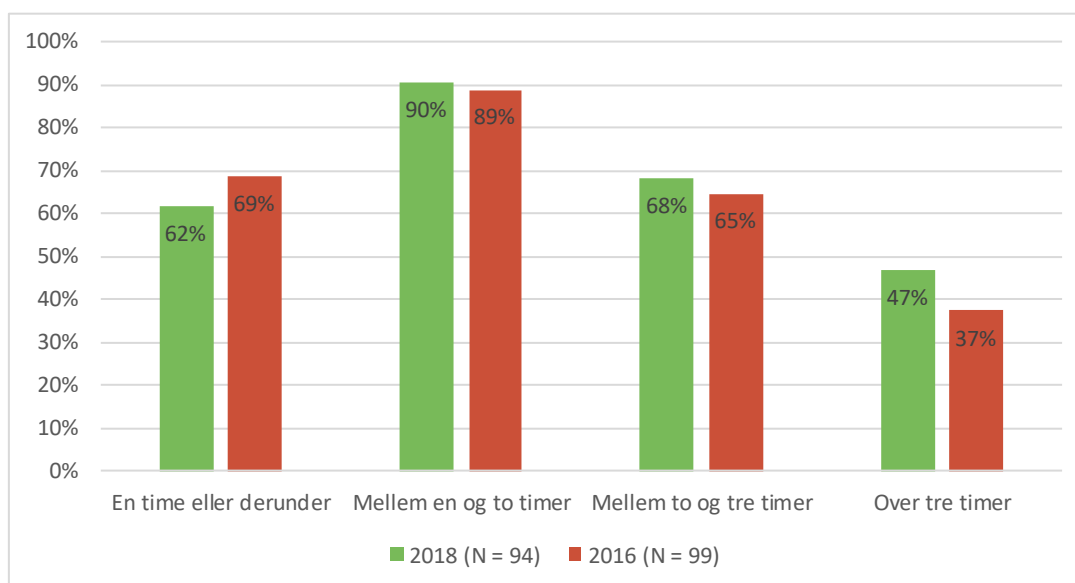
Note: Respondenterne havde mulighed for at afgive flere besvarelser til dette spørgsmål.

Note: Enkelte fag er ikke illustreret i figuren.

Undervisningstilbud er blevet lidt længere og dyrere

Figur 10 viser, at varigheden af museernes undervisningstilbud er blevet en anelse længere. Hvor 37 pct. af museerne i 2016 havde undervisningstilbud, der varede over tre timer, er det steget til 47 pct. af museerne i 2018. Ligeledes er der en tilbagegang i korte undervisningstilbud på en time eller derunder, fra at 69 pct. af museerne havde undervisningstilbud af denne længde i 2016 til 62 pct. i 2018.

Figur 10. Varighed af museernes undervisningstilbud.

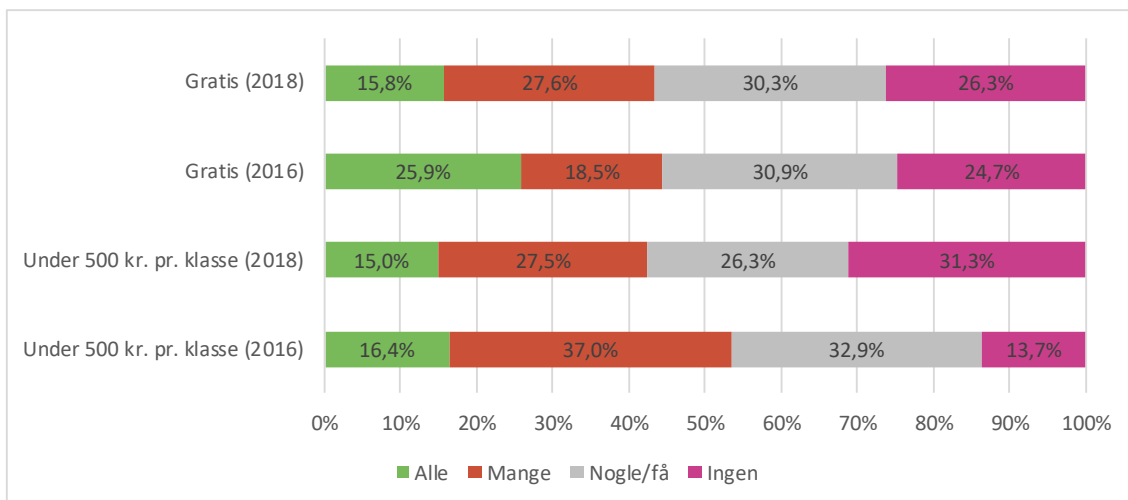

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.
Note: Respondenterne havde mulighed for at afgive flere besvarelser til dette spørgsmål.

Der kan være mange grunde til, at varigheden er blevet længere. En forklaring kan være, at undervisningstilbud tilpasses samarbejder og partnerskaber, som skolerne lovgivningsmæssigt er påkrævet at indgå i med lokalsamfundet, frem for at tage udgangspunkt i enkeltstående besøg på museet. I en tidligere kortlægning (Nationalt netværk af skoletjenester 2016a) nævnte undervisningsansvarlige på museerne netop gentagelser og samarbejde over en længere periode som karakteristiske elementer i partnerskaber. Det kan eksempelvis udgøre et undervisningstilbud over en hel dag eller flere dage. Ligeledes viste kapitel 2, at mange museers samarbejder med lokale skoler er blevet mere langvarige. Udviklingen i varigheden af museernes undervisningstilbud kan altså være udtryk for, at museerne imødekommer ønsket om samarbejde og partnerskaber.

Figur 11 og 12 viser, at prisen på museernes undervisningstilbud også har forandret sig siden 2016.

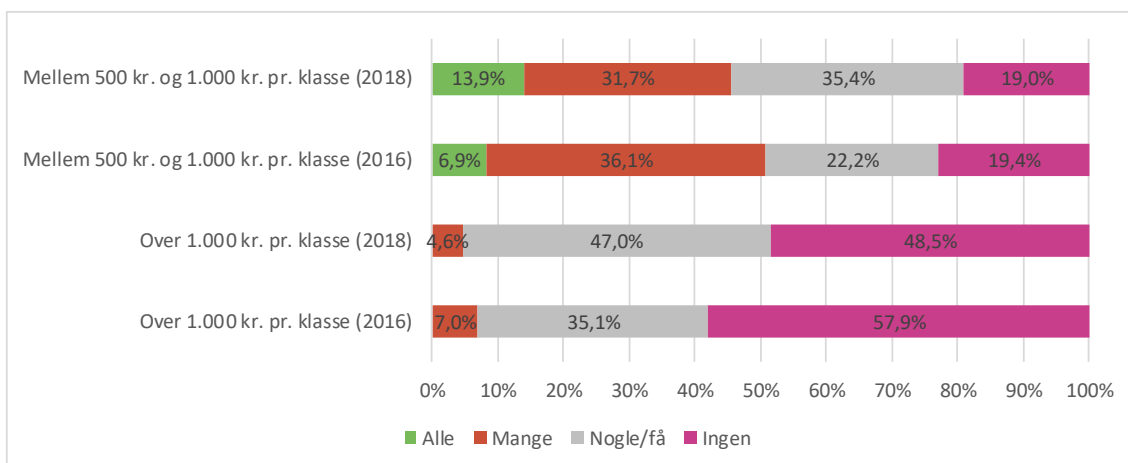
Figur 11. Andele af museernes undervisningstilbud, der er gratis eller koster under 500 kr. pr. klasse.

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.
 Note: Svarkategorierne "nogle" og "få" er lagt sammen i figuren.

Som det fremgår af figuren ovenfor, er der færre museer i 2018, som udbyder alle deres undervisningstilbud gratis. I 2016 var alle undervisningstilbud gratis på 25,9 pct. af museerne, men i 2018 er andelen nede på 15,8 pct. af museerne. Ligeledes er der færre, der har undervisningstilbud til under 500 kr. pr. klasse. I 2016 udbød 53,4 pct. af museerne alle eller mange af deres undervisningstilbud til under 500 kr., men det er faldet til 42,5 pct. i 2018.

Figur 12. Andele af museernes undervisningstilbud, der koster over 500 kr. pr. klasse.

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.
 Note: Svarkategorierne "nogle" og "få" er lagt sammen i figuren.

Omvendt er der fremgang i andelen af museer, som angiver, at alle deres undervisningstilbud koster mellem 500 og 1.000 kr. pr. klasse, fra 6,9 pct. af museerne i 2016 til 13,9 pct. af museerne i 2018. Der er også flere museer, der har fået undervisningstilbud til over 1.000 kr. pr. klasse. I

2016 havde 57,9 pct. af museerne ingen undervisningstilbud til over 1.000 kr. pr. klasse, hvilket i 2018 er faldet til 48,5 pct.

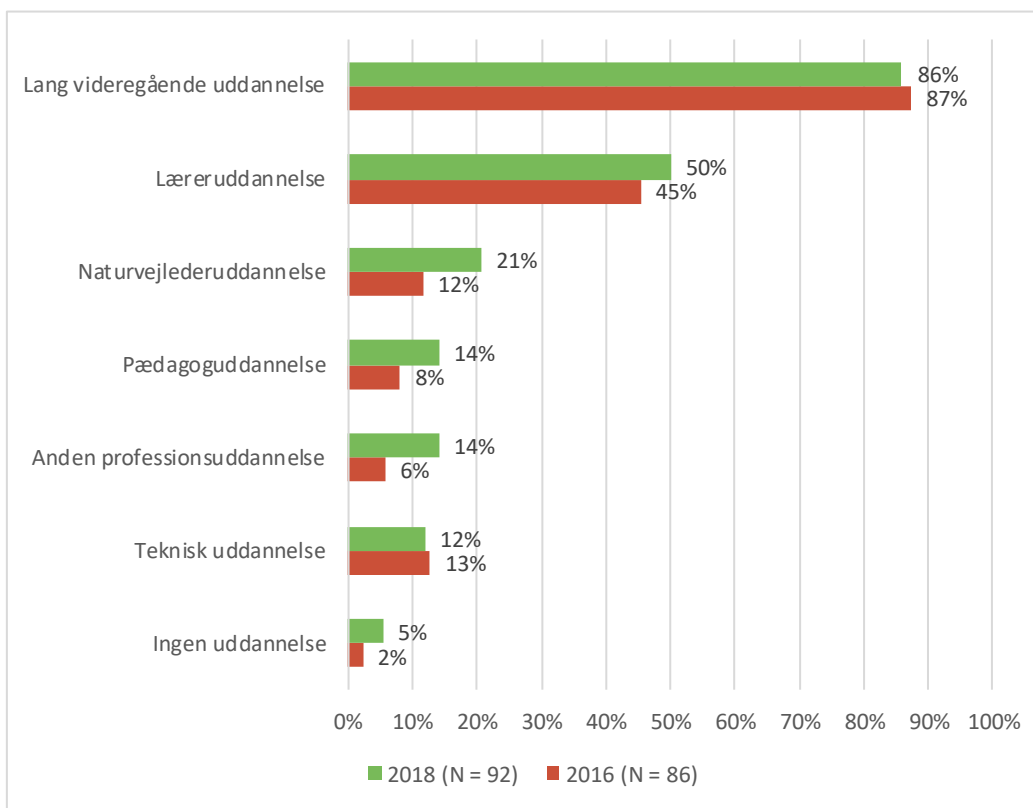
Med den skitserede udvikling i varighed og pris er der dog risiko for, at nogle skoler fravælger museernes undervisningstilbud. Både fordi nogle skoler ikke har økonomiske ressourcer til at tilmelde dyrere undervisningstilbud, og fordi længerevarende undervisningstilbud kræver, at lærerne koordinerer og planlægger mere. Det kan understøttes af en undersøgelse fra KORA (2017: 47), som viser, at uflexible skemaer og manglende frihed forhindrer lærere i at bryde med den vanlige hverdag på skolerne, ligesom lærere anser økonomi som barriere for realiseringen af åben skole. Nogle lærere fravælger desuden undervisningstilbud, som ikke er gratis, fordi det kræver en større arbejdsproces at få godkendt udgiften (Nationalt netværk af skoletjenester 2016b). Der er således risiko for, at færre elever får udbytte af museernes undervisningstilbud, når omkostningerne bliver større, og kravene til lærernes fleksibilitet øges.

Svag fremgang i undervisere med pædagogisk baggrund

Figur 13 nedenfor viser uddannelsesbaggrunde blandt det fastansatte personale, der underviser på museerne. Som det illustreres i figuren, er der en lille forandring i udviklingen i personale-sammensætningen, der er blevet mere blandet, om end størstedelen af underviserne stadig har lange videregående uddannelser.

Det ses i figuren, at der er flere museer i 2018, der har ansat undervisere med læreruddannelser, naturvejlederuddannelser, pædagoguddannelser og andre professionsuddannelser sammenlignet med 2016. Eksempelvis har 50 pct. af museerne i 2018 ansat undervisere med lærerbaggrund, hvilket er en stigning fra 45 pct. i 2016. Ligeledes har 14 pct. af museerne ansat undervisere med en pædagoguddannelse i 2018, hvorimod det kun var 8 pct. i 2016.

Figur 13. Uddannelser blandt fastansatte medarbejdere, som underviser grundskoler på museerne.

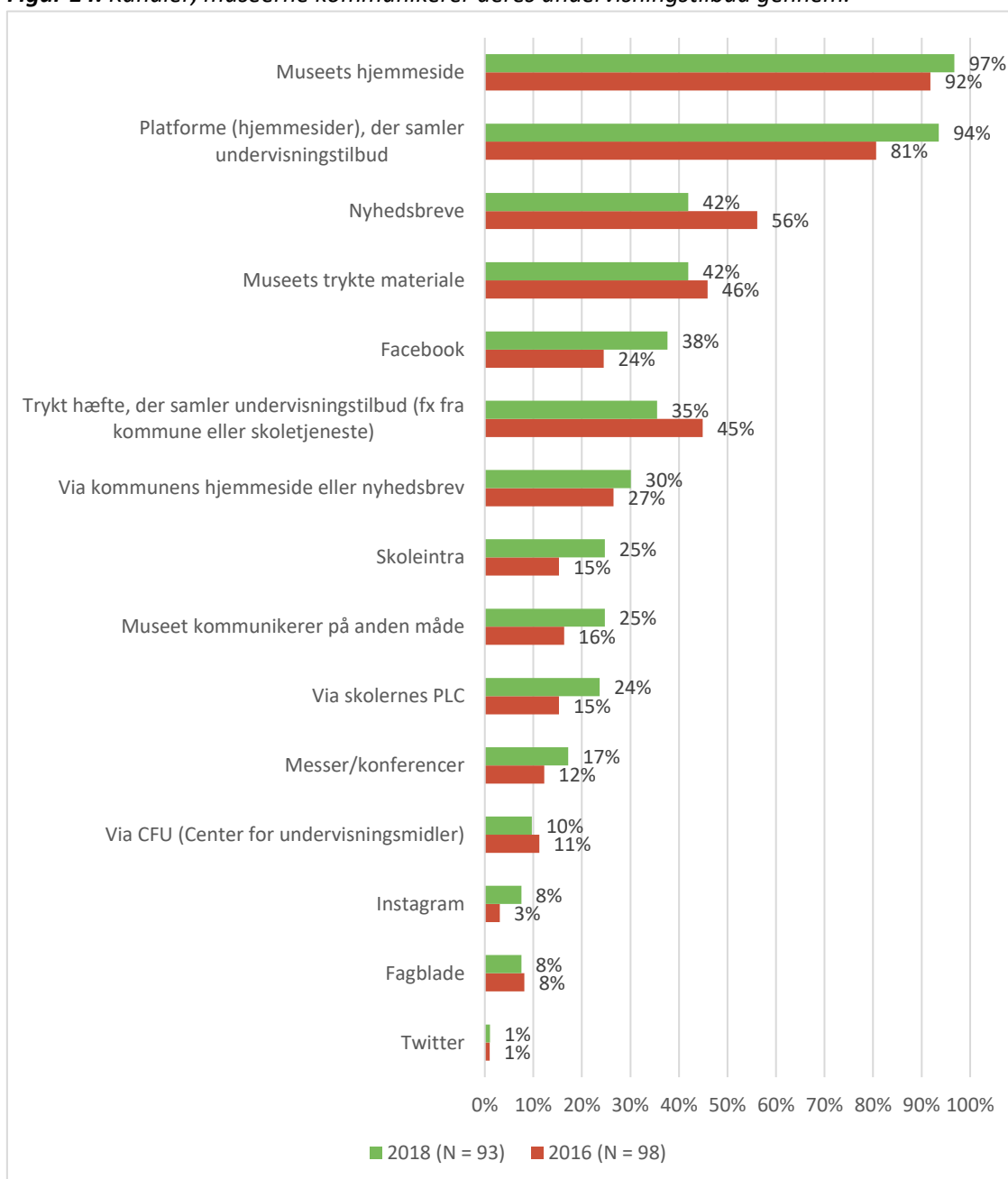
Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.
Note: Respondenterne havde mulighed for at afgive flere besvarelser til dette spørgsmål.

Overordnet er mønsteret i undervisernes uddannelsesbaggrunde stort set uændret fra 2016 til 2018, men der er dog en svag tendens til, at flere undervisere har pædagogisk baggrund, hvilket kan være en fordel i den didaktiske udvikling af undervisningen.

Kommunikationen målrettes skolerne

Museerne er blevet spurgt til, hvilke kanaler de kommunikerer deres undervisningstilbud gennem, og det ses i figur 14, at der siden 2016 har været en udvikling i museernes kommunikation med skolerne. Der er både en tendens til, at museerne generelt benytter flere kanaler til at synliggøre deres undervisningstilbud, og at kommunikationen er rykket tættere på skolerne.

Figur 14. Kanaler, museerne kommunikerer deres undervisningstilbud gennem.

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.
 Note: Respondenterne havde mulighed for at afgive flere besvarelser til dette spørgsmål.

Næsten alle museer benytter museets hjemmeside samt platforme, der samler undervisningstilbud. Nyhedsbreve og trykte materialer bliver også brugt ofte, selvom der er et fald i disse kommunikationskanaler siden 2016. Tendenserne er positive set fra et lærerperspektiv, efter-

som en tidligere kortlægning fra 2016 viste, at skolernes PLC ofte orienterede sig i netop museernes nyhedsbreve, platforme og hæfter, der samler undervisningstilbud (Nationalt netværk af skoletjenester 2016b).

Mange museer benytter imidlertid en bred vifte af andre kommunikationskanaler. I 2018 er der særligt en stigning i museer, der kommunikerer med skolerne via SkoleIntra, hvilket er steget fra 15 pct. i 2016 til 25 pct. i 2018, samt skolernes PLC, som er steget fra 15 pct. i 2016 til 24 pct. i 2018. Dette tyder på en udvikling hen imod, at undervisningstilbud bliver markedsført på skolernes arena gennem kanaler, som indbyder til dialog mellem museer og skoler. Der er samtidig tilbagegang i en række kommunikationskanaler, som ikke indbyder til dialog. Det er fx trykte materialer og nyhedsbreve. Udviklingen kan dermed være udtryk for en tættere dialog med skolerne.

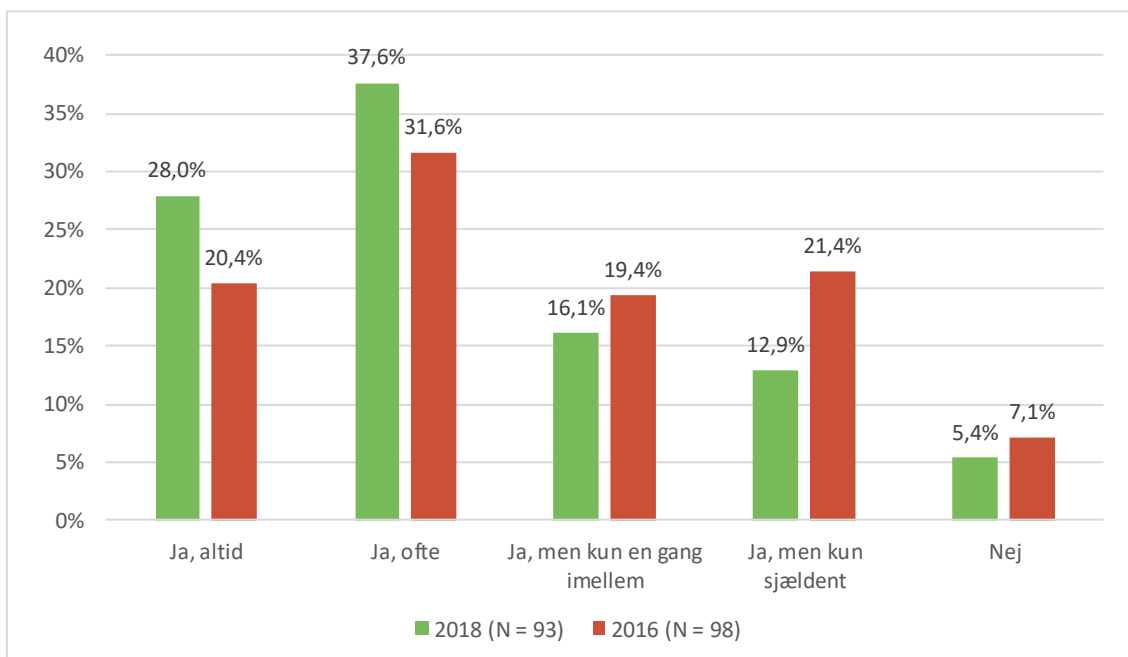
Udviklingen hen imod mere dialog med brugerne af museernes undervisningstilbud bekræftes endvidere af museernes kommentarer til spørgsmålet. En lang række museer uddyber, at de ofte tager direkte kontakt til lærere eller skoleledelser. Nogle museer besøger skolerne og videregiver mundtlige informationer, hvilket også er udtryk for et tættere samarbejde. Andre museer indgår i netværk med lærere, der fungerer som kontaktpersoner for museerne.

Museerne forventningsafstemmer med lærerne

Før et undervisningstilbud påbegyndes, vælger flere museer at forventningsafstemme med lærere omkring rollefordeling. Figur 15 viser, at 28 pct. af museerne altid forventningsafstemmer forud for undervisningstilbud, hvorimod det kun var 20,4 pct. i 2016. I kontrast til dette er det kun 12,9 pct. af museerne, der sjældent forventningsafstemmer om lærernes rolle i 2018, hvilket er et fald fra 21,4 pct. i 2016.

I et spørgsmål om, hvilke forventninger museerne har til lærernes rolle, angiver de hovedsageligt, at de forventer, at lærerne holder orden på klassen og indgår i undervisningen ved at skabe koblinger til undervisningen på skolerne.

Figur 15. Museernes angivelse af, om de forventningsafstemmer med lærerne omkring roller forud for undervisningstilbud.

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.

Stigningen i forventningsafstemning om lærernes rolle peger på, at de to parter bruger mere tid på at tale sammen og afstemme samarbejdet og indholdet af det. Det understøttes af, at museerne efter folkeskolereformen vurderer, at de arbejder mere med fælles tilrettelæggelse med lærere, jævnfør kapitel 2, som også kan give anledning til forventningsafstemning om rollefordeling.

Ligeledes kan stigningen i forventningsafstemning hænge sammen med, at museerne i endnu højere grad arbejder med læringsmål, jævnfør kapitel 4, og derfor er blevet skarpere på at beskrive, hvad deres undervisningstilbud indeholder, og hvad lærerne kan forvente af det. Museernes forventningsafstemning giver således mulighed for, at parterne får større indblik i hinandens praksis, inden et undervisningstilbud påbegyndes.

Kapitel 4. Læringsmål

I dette kapitel analyseres museernes brug af læringsmål i undervisningstilbud. Analysen afdækker udbredelsen af læringsmål på museerne, årsager til at opstille læringsmål og museernes kompetencer og viden om at opstille mål for læring.

Sammenfatning

Siden 2016 har der været en stigning i museer, der opstiller læringsmål til deres undervisningstilbud, hvilket langt de fleste arbejder med i 2018. Udviklingen er udtryk for, at museerne i endnu højere grad tager udgangspunkt i skolernes tilgang til undervisning. Størstedelen af museerne anvender læringsmål, fordi det styrker kvaliteten af undervisningen, er rammesættende og imødekommer lærerne. Ikke desto mindre vurderer museerne, at læringsmål er vigtigere for kvaliteten af deres undervisningstilbud, end det er for lærerne, at de opstilles. Det tyder på, at museerne hovedsageligt anvender læringsmål, fordi de selv mener, at det styrker deres undervisningstilbud.

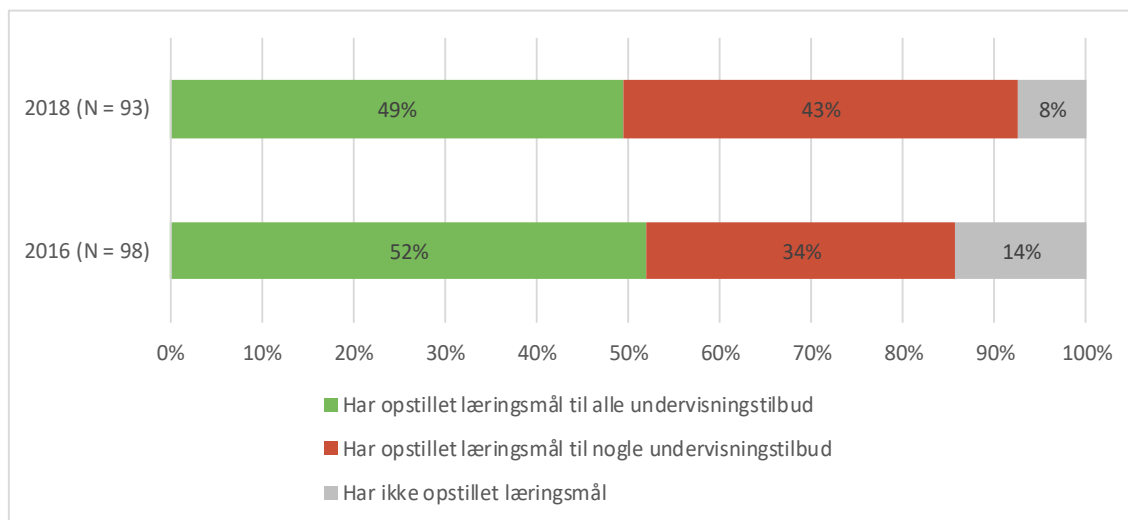
Museerne vurderer, at de har de nødvendige kompetencer til at opstille mål, og de opsøger typisk viden gennem lærere, temadage og kommunale konsulenter. Der er tendens til, at museernes viden om læringsmål i 2018 tager mere udgangspunkt i lokale dialoger i kommunen frem for informationssøgning på nationalt niveau.

Museernes brug af læringsmål

Størstedelen af museerne opstiller læringsmål til deres undervisningstilbud. Som det fremgår af figuren nedenfor, angiver kun 8 pct. af museerne i 2018, at de slet ikke har opstillet læringsmål i forbindelse med undervisningstilbud. Det er en fremgang i arbejdet med læringsmål sammenlignet med 2016, hvor 14 pct. af museerne ikke havde opstillet læringsmål. Samtidig angiver hovedparten af de få museer, der ikke har formuleret læringsmål, at de er i gang med arbejdet, og/eller at det er tidskrævende, i kommentarer til besvarelsen af spørgsmålet.

Hos en lille andel af museerne er arbejdet med læringsmål stadig under udvikling, men den generelle tendens er, at museerne arbejder mere med læringsmål i forbindelse med undervisningstilbud. Museerne tager dermed i endnu højere grad udgangspunkt i skolernes præmisser for undervisning.

Figur 16. Museernes opstilling af læringsmål i forbindelse med undervisningstilbud.

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.

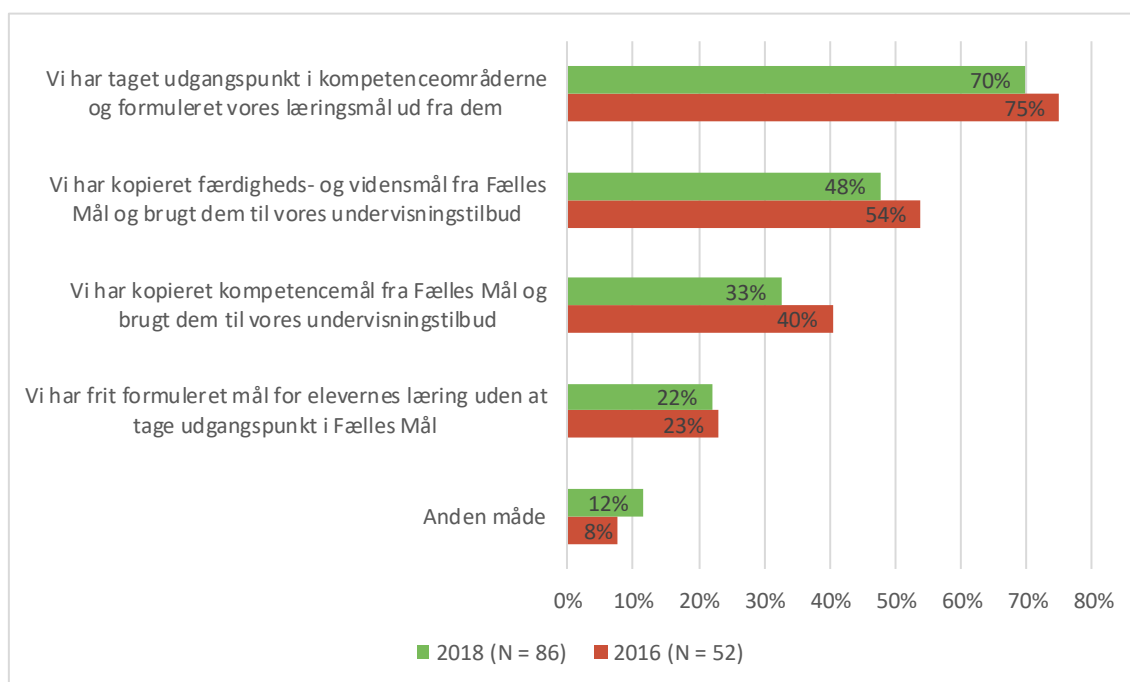
Som nævnt i indledningen slår Undervisningsministeriet fast, at aktiviteter i åben skole skal tage udgangspunkt i folkeskolens formål og fagenes mål.⁴ Med Undervisningsministeriets formuleringer af krav til den åbne skole er der lagt op til et fokus på læringsmål og en vurdering af den faglige relevans af de eksterne læringsmiljøers undervisningstilbud. Det kan forklare, at langt de fleste museer har opstillet læringsmål, der kan imødekomme disse krav.

Det er dog ikke et krav, at museernes undervisningstilbud tager udgangspunkt i folkeskolens Fælles Mål. Som det fremgår af figur 17, har 22 pct. af museerne i 2018 ikke benyttet Fælles Mål, men frit formuleret mål for elevernes læring. Denne tilgang giver mulighed for at tilpasse læringsmål til museernes praksis og den specifikke kontekst. Størstedelen af museerne benytter imidlertid Fælles Mål på forskellig vis, når de udarbejder læringsmål.

Det ses i figuren, at langt de fleste museer tager udgangspunkt i kompetenceområderne i Fælles Mål og formulerer egne læringsmål ud fra dem. Mange museer lader sig dermed inspirere af Fælles Mål og bruger dem som rettesnor. Knap halvdelen af museerne kopierer færdigheds- og vidensmål og benytter dem i undervisningstilbud, mens en mindre andel af museerne også kopierer kompetencemål til brug i undervisningstilbud.

⁴ Færdigheds- og vidensmål er vejledende.

Figur 17. Museernes brug af Fælles Mål i udarbejdelsen af læringsmål (N = 86).

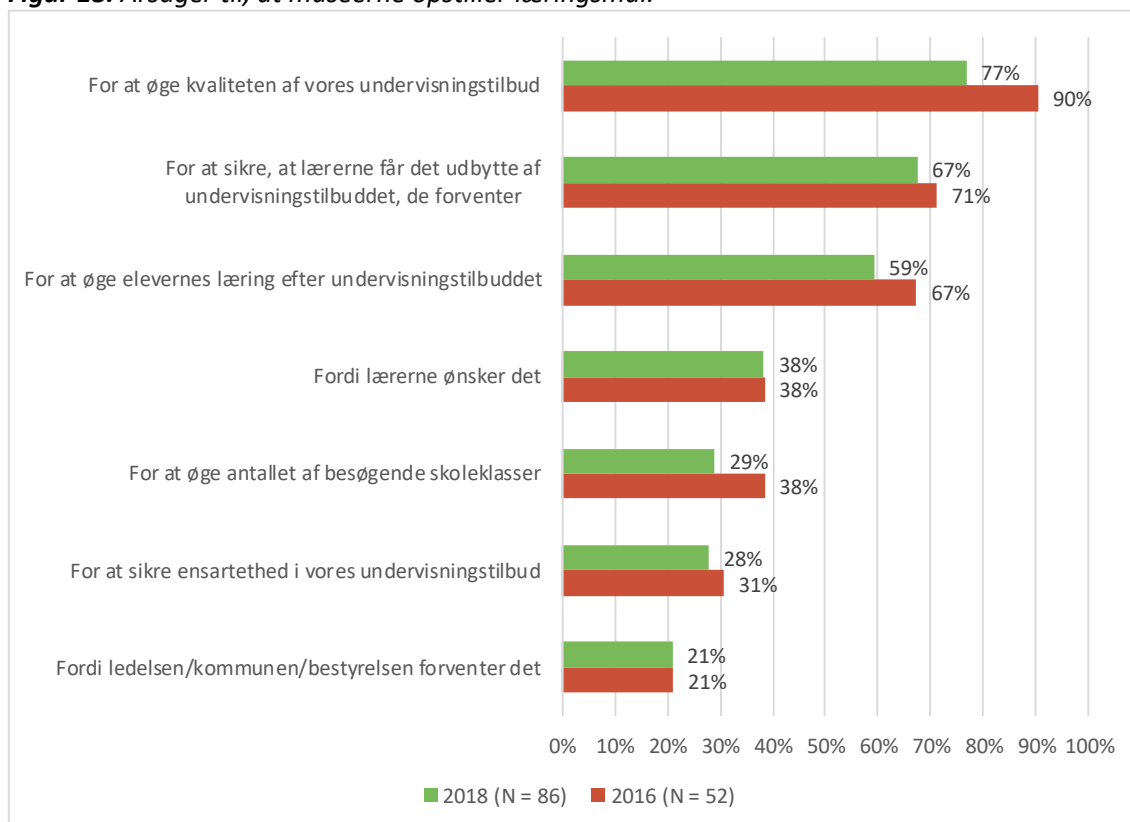
Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.
Note: Respondenterne havde mulighed for at afgive flere besvarelser til dette spørgsmål.

Figuren viser desuden, at museerne i 2018 i mindre grad gør brug af Fælles Mål på forskellig vis sammenlignet med 2016. Det kan være udtryk for, at museerne er blevet mere præcise på, hvordan de kan anvende Fælles Mål. Når det er sagt, er der ikke udviklet en ensretning i håndteringen af Fælles Mål, som fortsat anvendes forskelligt på tværs af museerne.

Læringsmål opstilles for at øge undervisningskvaliteten og gennemsigtigheden

Figuren nedenfor viser museernes begrundelser for at opstille læringsmål. I 2018 angiver 77 pct. af museerne, at de opstiller læringsmål for at øge kvaliteten af deres undervisningstilbud. 67 pct. opstiller mål for at sikre, at lærerne får det forventede udbytte af undervisningen. Museerne har også fokus på, at læringsmålene kan øge elevernes læring i undervisningstilbuddene, hvilket 59 pct. af museerne angiver som årsag til at opstille mål. 38 pct. af museerne opstiller læringsmål, fordi lærerne ønsker det. 29 pct. gør det for at øge antallet af besøgende skoleklasser. 28 pct. angiver, at det sikrer ensartethed i undervisningstilbuddene, mens 21 pct. opstiller læringsmål, fordi det forventes af ledelsen, kommunen eller bestyrelsen.

Figur 18. Årsager til, at museerne opstiller læringsmål.

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.
Note: Respondenterne havde mulighed for at afgive flere besvarelser til dette spørgsmål.

I respondenternes kommentarer til spørgsmålet fremgår det desuden, at læringsmålene opstilles for bl.a. at øge gennemsigtigheden i undervisningstilbuddene og imødekomme lærerne, da flere museer har indtryk af, at det er nemmere for lærerne at tage ud af skolen, hvis undervisningstilbuddene har klare læringsmål.

Ikke overraskende vurderer størstedelen af museerne i 2018, at det i høj grad (48,4 pct.) eller i nogen grad (35,5 pct.) er vigtigt for undervisningstilbuddets kvalitet, at der er opstillet læringsmål. Det samme billede gjorde sig gældende i 2016.

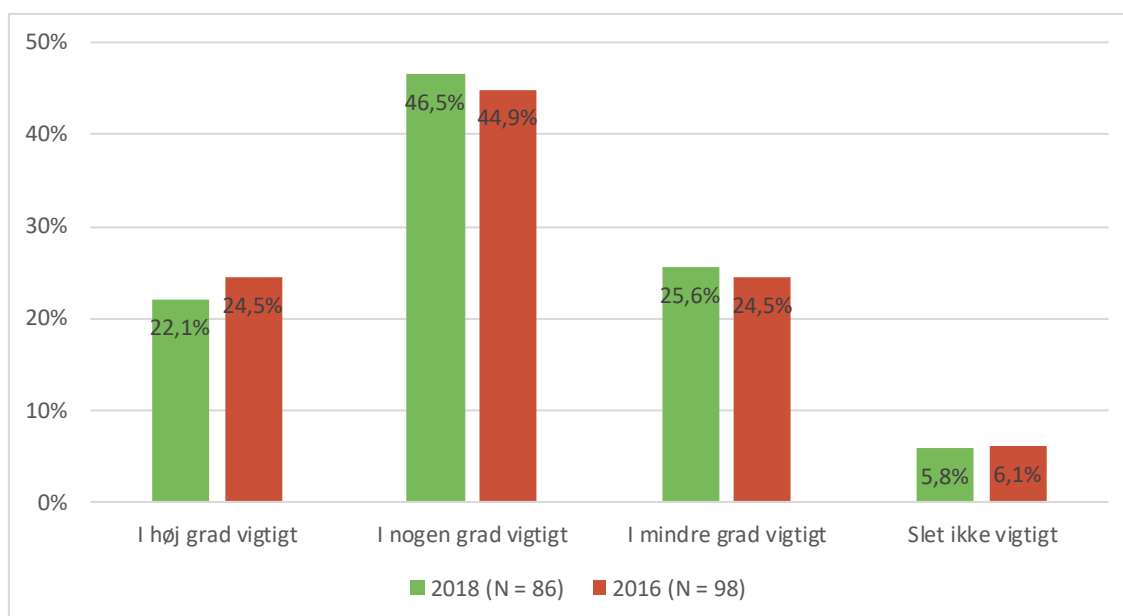
Museerne mener, at læringsmålene er vigtige for kvaliteten af undervisningstilbuddene, fordi de er rammesættende, sikrer en fokuseret undervisning og kan være et redskab til at styrke fagligheden, ligesom de kan have en forventningsafstemmende funktion. Det fremgår af kommentarer til spørgsmålet, som viser, at læringsmål benyttes som redskab for museerne og en sproglig bro til skolerne.

Et udsnit af museerne påpeger dog en opmærksomhed i forhold til, at læringsmålene bør forblive på et overordnet niveau eller have et andet afsæt end Fælles Mål, så der er rum til en

anden læring end den, eleverne oplever i skolen. Det påpeges yderligere, at det ikke kun er læring, der er vigtigt, men at dannelsen i sig selv er et mål. De forskellige perspektiver på læringsmål indikerer, at museernes brug af læringsmål ikke er strømlinet.

Figur 19 viser museernes vurdering af, om læringsmål i undervisningstilbud er vigtige i lærernes optik. Størstedelen af museerne vurderer i 2018, at det i høj grad (22,1 pct.) eller i nogen grad (46,5 pct.) er vigtigt for lærerne, mens en fjerdedel (25,6 pct.) vurderer, at det i mindre grad er vigtigt for lærerne. Når 2016 og 2018 sammenlignes, er billedet næsten uændret, hvilket viser, at opfattelsen af læringsmålenes relevans i åben skole ikke har ændret sig siden 2016.

Figur 19. Museernes vurdering af, hvorvidt det er vigtigt for lærerne, at der opstilles læringsmål i forbindelse med undervisningstilbud.

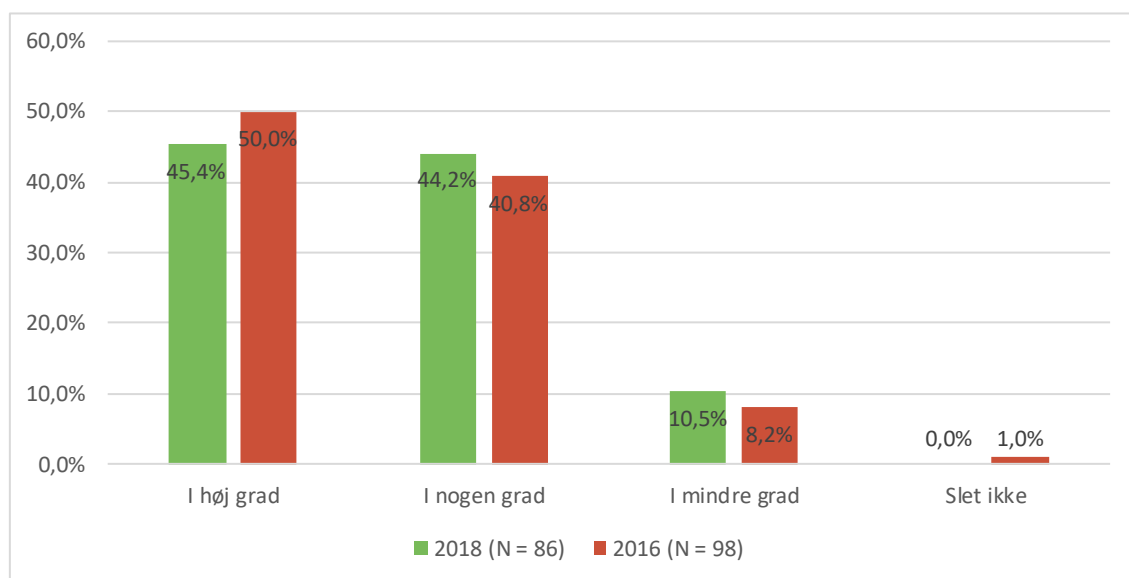
Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.

Det er værd at bemærke, at museerne i højere grad vurderer, at læringsmål er vigtige for deres undervisningstilbuds kvalitet, end de vurderer, at det er vigtigt for lærerne. Det indikerer, at museerne først og fremmest opstiller læringsmål, fordi de selv mener, at det er et vigtigt redskab i deres undervisningstilbud.

Museerne opsøger viden om læringsmål i dialoger med lærere

Museerne vurderer ligesom i 2016, at de er klædt på til at opstille læringsmål i forbindelse med undervisningstilbud. Det ses i figur 20 nedenfor, at i 2018 vurderer 45,4 pct. af museerne i høj grad og 44,2 pct. i nogen grad, at museet som helhed har de nødvendige kompetencer til at opstille læringsmål. Kun 10,5 pct. af museerne vurderer, at de i mindre grad har kompetencer til at opstille læringsmål, mens ingen angiver, at de slet ikke har de nødvendige kompetencer.

Figur 20. Museernes vurdering af, om de som helhed har de nødvendige kompetencer til at opstille mål for elevernes læring i forbindelse med undervisningstilbud.

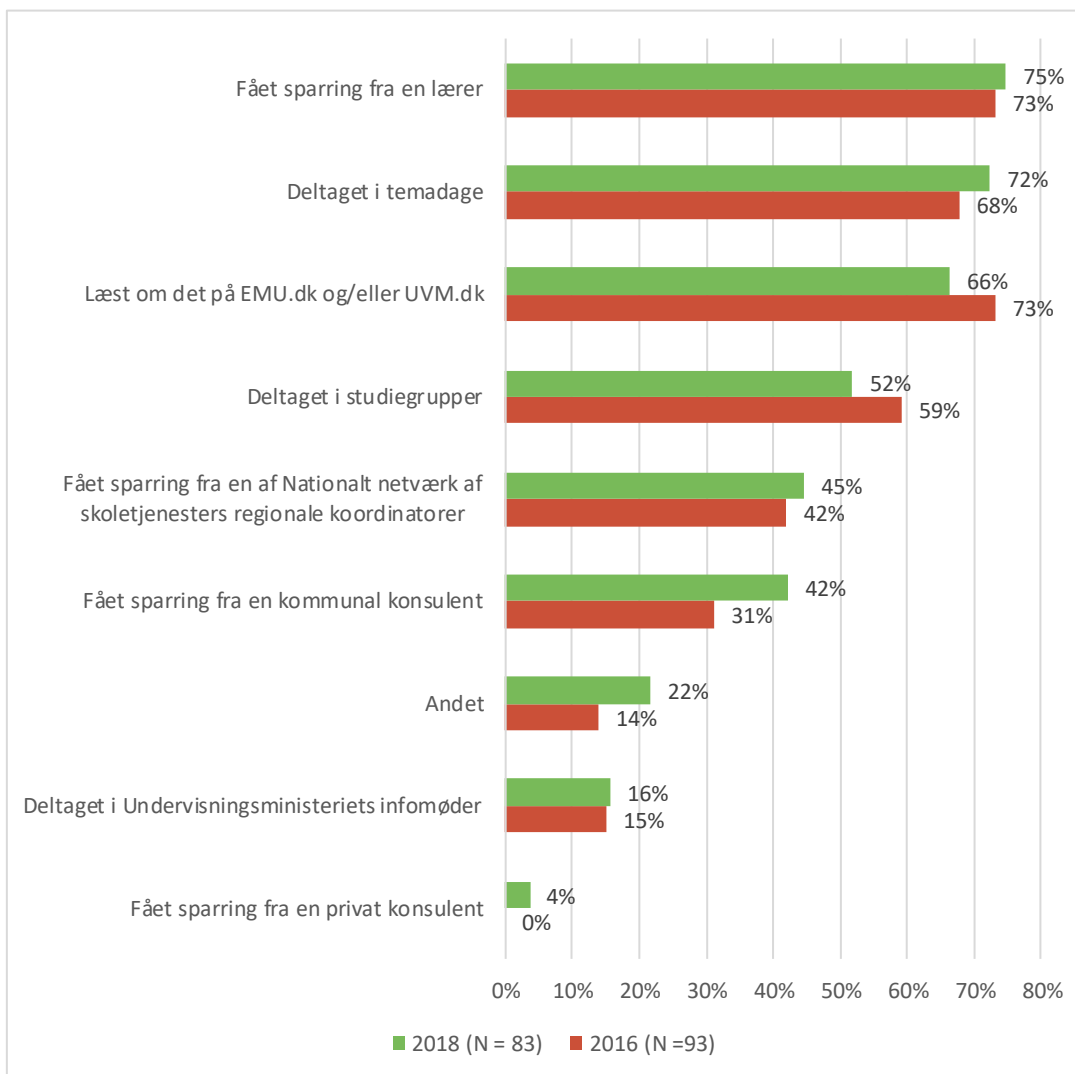

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.

Når museerne skal opstille læringsmål, har 89 pct. af museerne i 2018 opsøgt viden om, hvordan de kan arbejde med at opstille mål for elevernes læring. Som det fremgår af figur 21, har museerne opsøgt viden fra flere kilder.

I 2018 angiver museerne hyppigst, at de har opsøgt viden om læringsmål gennem sparring med en lærer (75 pct.) og deltagelse i temadage (72 pct.). Sammenlignet med 2016 er der særligt en forandring i, at flere museer har fået sparring med en kommunal konsulent, hvilket 42 pct. har fået i 2018, mens det kun var 31 pct. i 2016. Der har til gengæld været et fald i museernes brug af emu.dk eller uvm.dk. Det tegner et billede af en udvikling i museernes behov for viden fra national informationssøgning til lokale dialoger med relevante aktører.

Figur 21. Hvordan museerne har opsøgt viden om at opstille læringsmål.

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.
 Note: Respondenterne havde mulighed for at afgive flere besvarelser til dette spørgsmål.

Det er samtidig sparringen med lærerne eller kommunale konsulenter, museerne finder særligt anvendelig. I 2018 angiver 79 pct. af museerne, der har sparret med lærere, at den viden, de fik om mål for elevernes læring, i høj grad var brugbar. Dernæst vurderer 53 pct. af museerne, der har sparret med kommunale konsulenter, at det i høj grad var brugbart.

Kapitel 5. Samarbejde mellem museer og grundskoler

I dette kapitel analyseres udviklingen i museernes samarbejde med skoler. Analysen afdækker, hvilke aktører der er involveret i samarbejdet, hvilke opgaver der samarbejdes om samt museernes motivation for at indgå samarbejde.

Sammenfatning

Analysen viser, at det er blevet tydeligere siden 2016, at museernes samarbejder indgås med en enkelt klasse og lærer. Ofte involveres flere lærere og skoleledelsen ikke.

På trods af, at det fortsat er museernes undervisningstilbud, der er centrum for samarbejdet, er der en udvikling i, at der samarbejdes mere om opgaver, der tager afsæt i skolerne. Det er fx omkring valgfag og skolernes faglige profiler.

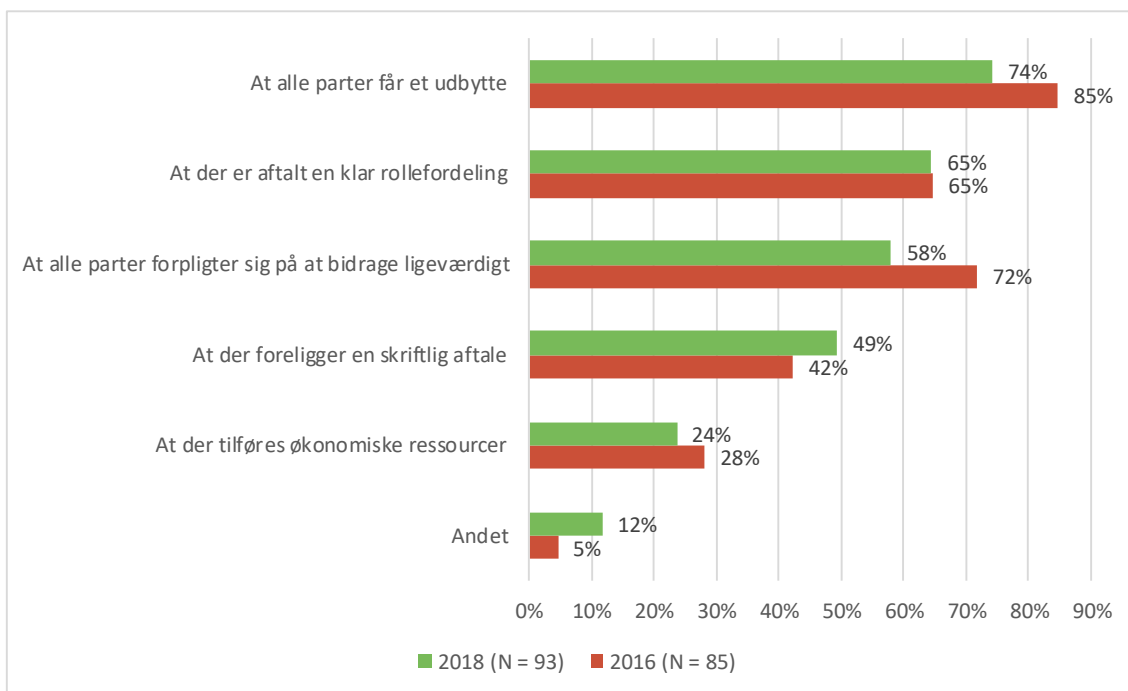
Museernes motivation for at samarbejde med skolerne har på nogle punkter ændret sig. Sammenlignet med 2016 har det ikke lige så stor betydning for museerne, at samarbejdet kan give indblik i skoleverdenen. Det, der motiverer museerne, er derimod at skabe medejerskab og ambassadører for museerne. Ikke desto mindre oplever størstedelen af museerne, at der er udfordringer forbundet med samarbejdet, som fortsat er relateret til manglende tid og ressourcer samt praktiske og strukturelle begrænsninger. Dette kan dog ses som vilkår for samarbejdet.

Museernes samarbejder og partnerskaber

Museerne har oplyst, hvor mange skoler de samarbejder med, og det viser sig, at de i gennemsnit samarbejder med 11 skoler i 2018. Hvis der tages højde for medianen, som ligger på 5, tegnes der et noget andet billede. Medianen belyser, at der er en overvægt af museer, der har færre samarbejder end 11, og en mindre gruppe museer, der har langt flere samarbejder. Den store variation kan være udtryk for forskelle i museernes størrelse og kapacitet, men det kan også være udtryk for, at samarbejde kan tolkes på flere måder. Ifølge Deloitte (2014) kan samarbejde både dække over enkeltaftaler, partnerskaber og netværk. Museernes samarbejde kan dermed variere i både form og antal, og det har betydning for museernes besvarelser af spørgsmålet.

I figur 22 har museerne angivet, hvad der er afgørende for, at et samarbejde kan karakteriseres som et partnerskab, og her er der forandringer at spore siden 2016.

Figur 22. Museernes angivelse af, hvad der er afgørende for, at et samarbejde karakteriseres som et partnerskab.

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.
 Note: Respondenterne havde mulighed for at afgive flere besvarelser til dette spørgsmål.

Det er bemærkelsesværdigt, at færre museer angiver, at et partnerskab indebærer, at alle parter får et udbytte, og at alle parter forpligter sig på at bidrage ligeværdigt. Denne forandring kan indikere, at de nye besvarelser i højere grad har et pragmatisk afsæt i museernes erfaringer med partnerskaber.

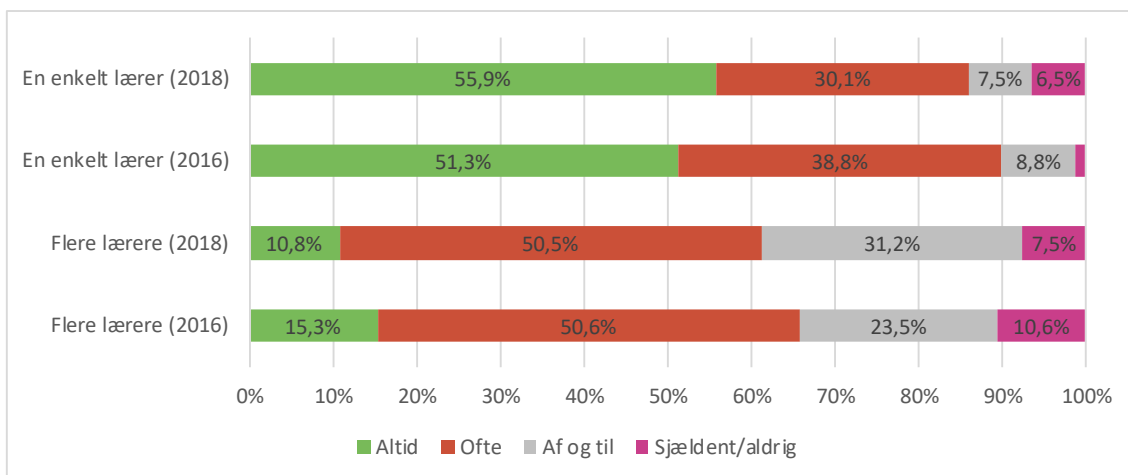
Der er til gengæld fremgang i museer, der lægger vægt på formaliseringen af samarbejdet i form af skriftlige aftaler. Det angiver ca. halvdelen af museerne (49 pct.) i 2018 er afgørende for, at et samarbejde karakteriseres som partnerskab, hvilket er en stigning fra 42 pct. i 2016. Den formaliserede del tillægges større betydning i partnerskaber, hvilket også viser sig ved, at mere end halvdelen (65 pct.) af museerne mener, at en klar rollefordeling er afgørende for, at samarbejdet karakteriseres som et partnerskab.

Samarbejde indgås med én lærer og én klasse

Foruden omfanget af samarbejdet er museerne blevet spurgt til, hvor ofte forskellige aktører er involveret, når samarbejdet med skolerne bliver indgået. Det fremgår af figur 24, at det typisk

er en enkelt lærer, der er involveret i samarbejdet. I 2018 angiver 55,9 pct. af museerne, at det altid kun er en enkelt lærer, hvilket er en stigning fra 51,3 pct. i 2016.

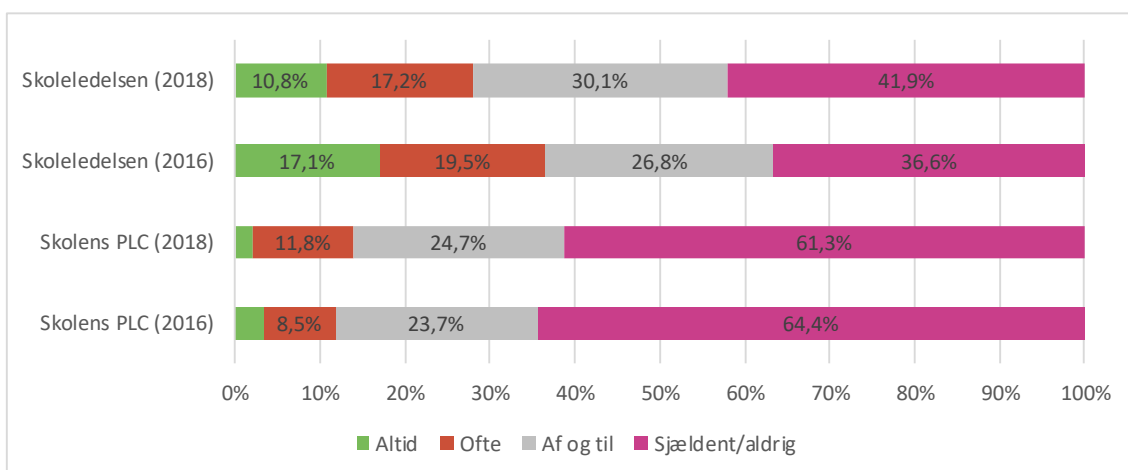
Figur 23. Hvor ofte lærere er involveret, når museerne indgår samarbejde med grundskoler.

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.
 Note: Svarkategorierne "sjældent" og "aldrig" er lagt sammen i figuren.

Der er ikke overraskende et fald i andelen af museer, der angiver, at der altid er flere lærere inddraget i samarbejdet. I 2016 angav 15,3 pct. af museerne, at der altid var flere lærere involveret, mens det er faldet til 10,8 pct. af museerne i 2018. Udviklingen viser en mindre tilbagegang i, at lærere i fællesskab indgår samarbejde med museerne.

Figur 24. Hvor ofte skoleledelsen og skolens PLC er involveret, når museerne indgår samarbejde med grundskoler.

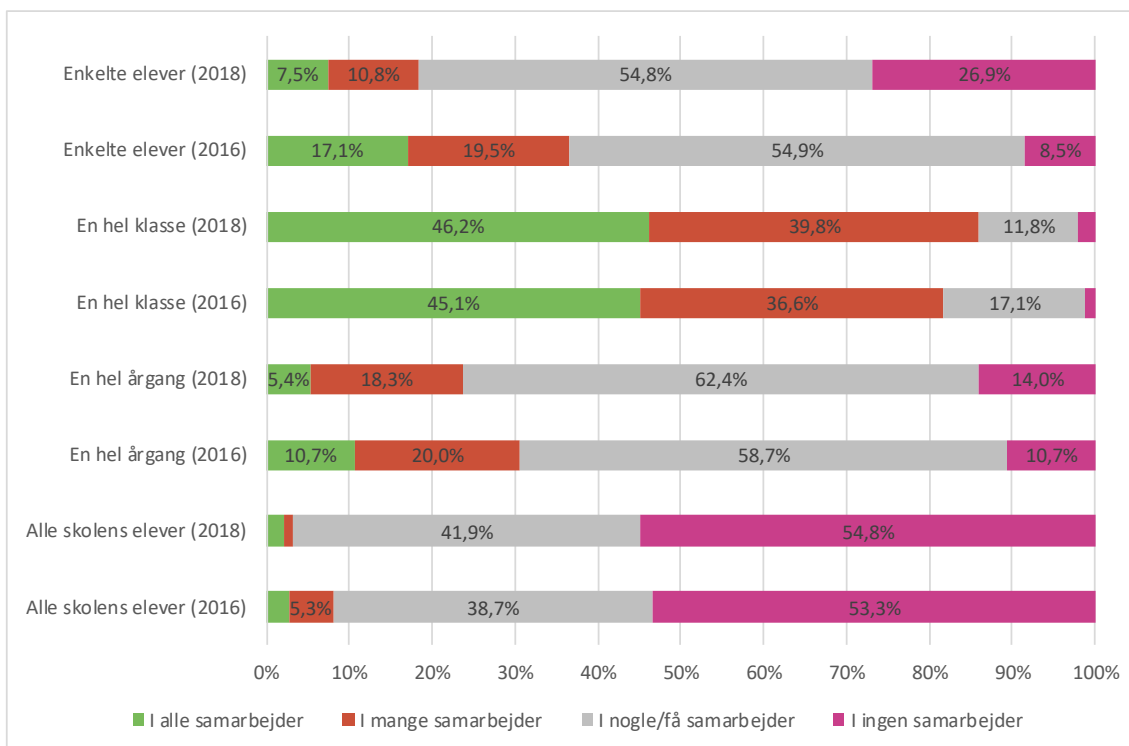

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.
 Note: Svarkategorierne "sjældent" og "aldrig" er lagt sammen i figuren.

Samtidig angiver museerne i mindre udstrækning, at skoleledelserne er inde over samarbejdet. Som det ses af figuren ovenfor, angav 17,1 pct. af museerne i 2016, at skoleledelsen altid var involveret, hvilket er faldet til 10,8 pct. i 2018. Derimod er der en stigning i museer, der i 2018 vurderer, at skoleledelsen sjældent eller aldrig er involveret, hvilket 41,9 pct. af museerne vurderer i 2018 mod 36,6 pct. af museerne i 2016. Mere sjældent er det, at skolernes PLC inddrages i samarbejdet, på trods af en svag fremgang.

Udviklingen viser, at tendenserne i aktørernes involvering i samarbejdet er blevet forstærket siden 2016. Med andre ord er det blevet endnu tydeligere, at det typisk er en enkelt lærer, der indgår og varetager samarbejde med museer, ofte uden skoleledelsens involvering.

Figur 25. Elevgrupper, der får udbytte af museernes samarbejde med grundskoler.

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.
 Note: Svarkategorierne "i nogle samarbejder" og "i få samarbejder" er lagt sammen i figuren.

Hvad angår elevernes inddragelse i samarbejdet, viser figur 25, at det i langt de fleste tilfælde er en hel klasse som gruppe, der får udbytte af samarbejdet, og også denne tendens er blevet tydeligere siden 2016. Her angav 81,7 pct. af museerne, at det var en hel klasse, der fik udbytte af alle eller mange samarbejder, hvilket er steget til 86 pct. i 2018.

Museerne vurderer til gengæld, at de øvrige elevgrupper illustreret i figuren i mindre grad får udbytte af samarbejdet i 2018 sammenlignet med 2016. Det drejer sig om større grupper elever og enkelte elever.

Figurerne tegner tilsammen et billede af, hvem museerne typisk indgår samarbejde med – nemlig én lærer og én klasse. Når samarbejdet ikke er mere omsiggribende end til at involvere en enkelt lærer og en enkelt klasse, kan det skyldes, at skoleledelsen i mindre grad er involveret i samarbejdet. En undersøgelse fra KORA (2017) viser, at skoleledelsen kan etablere en ensartet praksis på skolen, således at alle lærere, på trods af forskellige netværk, kan indgå aktiviteter i åben skole. En anden undersøgelse fra EVA (2018b) konkluderer, at skoleledelsen med fordel kan understøtte åben skole ved at afsætte tid og ressourcer til arbejdet. Skoleledelsen kan altså sikre, at skolen lever op til kravet om, at alle børn og unge skal møde deres omverden i skolen, ved at sætte en overordnet ramme for udførelsen af åben skole. Opgaven med at sikre alle elevers deltagelse i åben skole har de enkelte lærere nemlig ikke overblik over til at kunne løse alene. Det kan derfor være en fordel, at skoleledelsen inddrages i processen med at etablere samarbejder med museer, frem for at opgaven er bundet til den enkelte lærer.

Samarbejdets indhold tager oftere afsæt i skoleverdenen

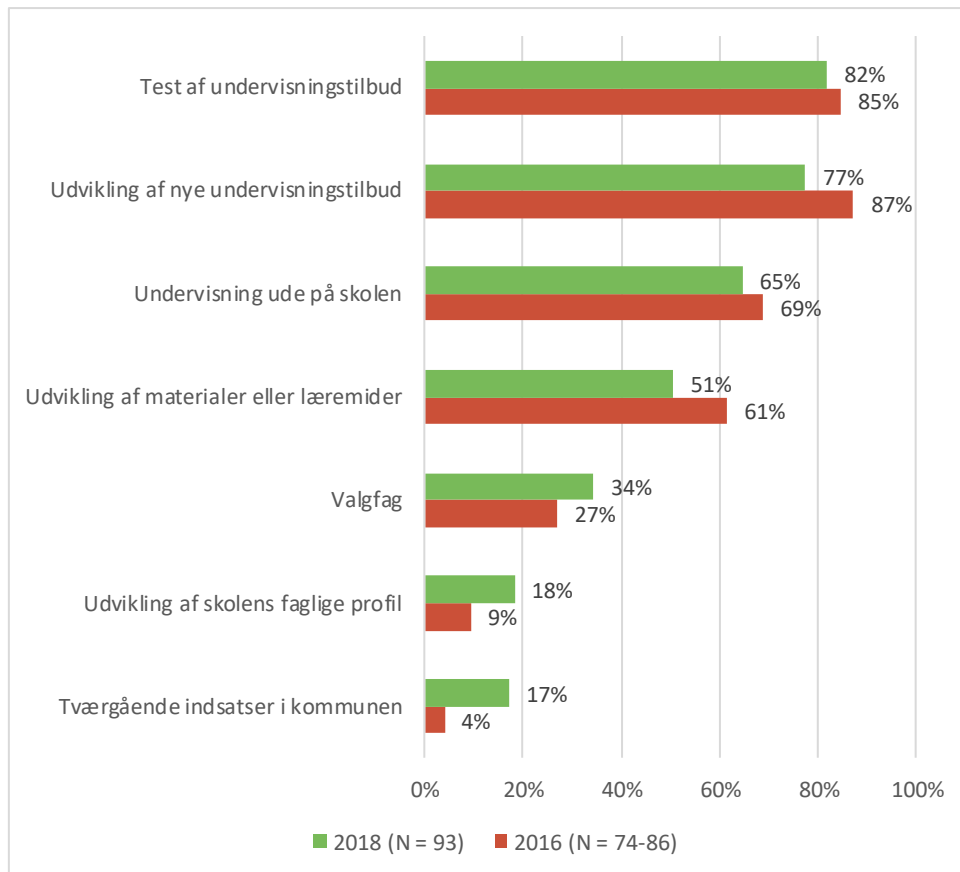
Som det illustreres af figur 26, har det forandret sig en anelse, hvilke opgaver museerne samarbejder med skolerne om.

Der er en mindre tilbagegang i museer, som samarbejder med skoler om test af undervisningstilbud, udvikling af nye undervisningstilbud samt udvikling af materialer eller læremidler, om end det stadig er udbredte opgaver. Eksempelvis samarbejdede 87 pct. af museerne i 2016 med skoler om at udvikle nye undervisningstilbud, mens det er faldet til 77 pct. i 2018.

Der er til gengæld en stigning i opgaver, som tager afsæt i skolerne. Samarbejdet om valgfag kan i den forbindelse fremhæves, da 27 pct. af museerne samarbejdede med skolerne om dette i 2016, mens det i 2018 er steget til 34 pct. af museerne. Figuren viser ligeledes en fremgang i museer, der samarbejder med skoler om at udvikle skolens faglige profil, med en stigning fra 9 pct. af museerne i 2016 til 18 pct. i 2018. Det, at museet involveres i skolens faglige profil, tyder på, at der er tale om partnerskabsaftaler, hvor samarbejdet udfoldes på flere niveauer og i forskellige sammenhænge. Der er dermed flere museer og skoler, der indgår i samarbejde, der

rækker ud over de traditionelle besøg på museet. Det kan fx komme til udtryk som en gensidig involvering i hinandens udvikling – også på skolernes hjemmebane.

Figur 26. Opgaver, museerne samarbejder med skoler om.

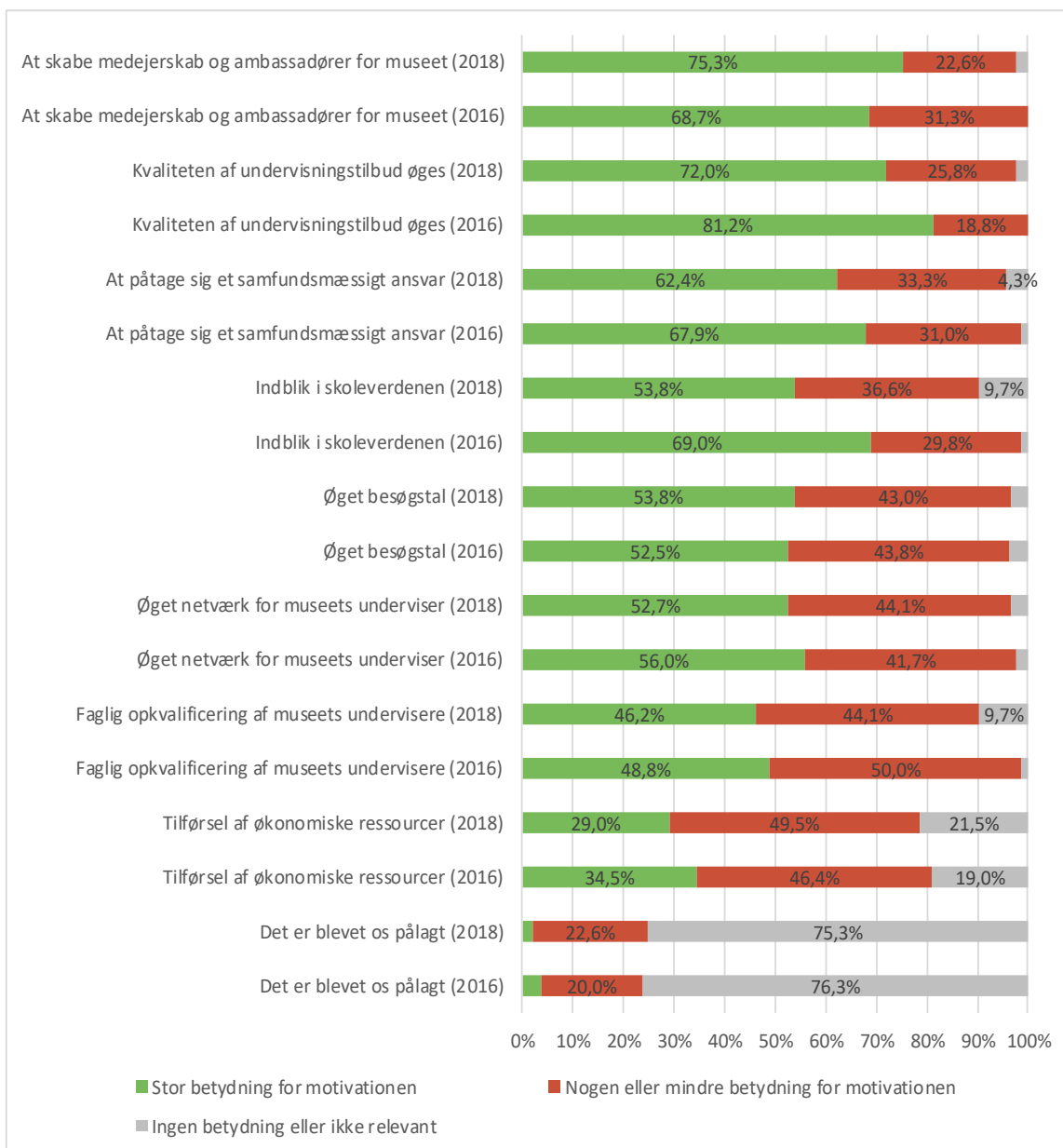
Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.
Note: Respondenterne havde mulighed for at afgive flere besvarelser til dette spørgsmål.

Endelig er der igen en udvikling i, at det kommunale niveau spiller en større rolle i samarbejdet mellem museer og skoler. Fra at det kun var 4 pct. af museerne, der samarbejdede med skoler om tværgående indsatser i kommunen i 2016, udgør det 17 pct. af museerne i 2018. Set fra skolernes perspektiv er det positivt, at kommunerne inddrages mere, eftersom kommunerne kan understøtte samarbejdet mellem skoler og museer ved at koordinere undervisningstilbud og sikre, at alle elever får del i dem (KORA 2017: 45).

Museerne motiveres af at skabe medejerskab og udfordres af praktik

Figur 27 nedenfor viser, at der er mange faktorer, der har væsentlig indflydelse på museernes motivation for at indgå i samarbejde med skoler.

Figur 27. Faktorer, der har betydning for museernes motivation for at indgå i samarbejde med grundskolen.

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.
 Note: Svarkategorierne "nogen betydning" og "mindre betydning" samt "ingen betydning" og "ikke relevant" er lagt sammen i figuren.

En af de vigtigste faktorer, der har betydning for motivationen, er at skabe medejerskab og ambassadører for museet. Det angiver 75,3 pct. af museerne har stor betydning for deres motivation i 2018, hvilket er en stigning fra 68,7 pct. af museerne i 2016. Når det er vigtigt for museerne at skabe medejerskab og ambassadører for museerne ude på skolerne, kan det have sammenhæng med museernes fokus på at styrke den lokale forankring, jævnfør kapitel 2.

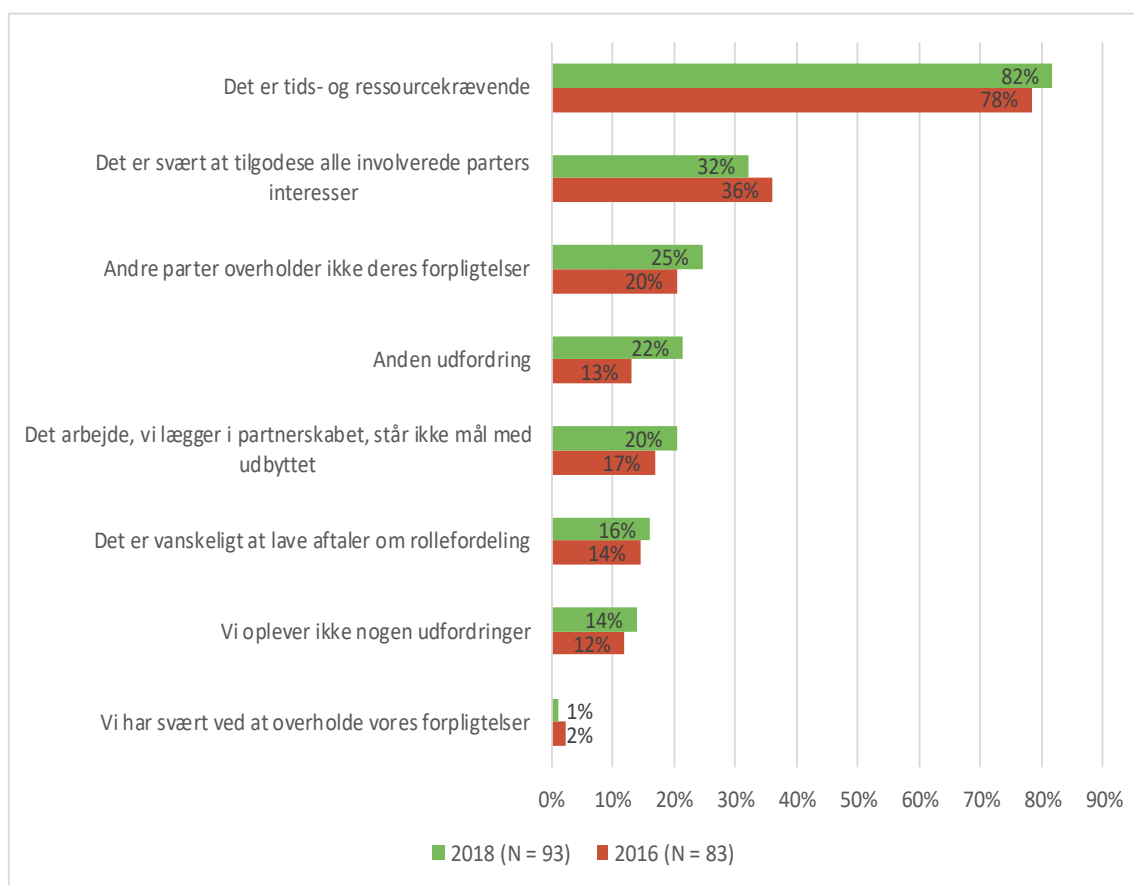
Der er flere faktorer, der har fået mindre betydning for museernes motivation siden 2016. Eksempelvis har indblik i skoleverdenen mindre betydning for motivationen for at indgå samarbejde. Dette er faldet fra, at 69 pct. af museerne i 2016 har angivet, at det i høj grad havde betydning for motivationen, til 53,8 pct. i 2018. Det indikerer, at museerne har mindre behov for indblikket i skoleverdenen, fordi de i 2018 har bedre kendskab til skolerne gennem de tættere samarbejder, som kapitel 2 viste.

Yderligere er museerne mindre motiveret af, at samarbejdet kan øge kvaliteten af deres undervisningstilbud. I 2016 angav 81,2 pct. af museerne, at det havde stor betydning for deres motivation, mens det er faldet til 72 pct. i 2018.

Der er også en svag tilbagegang i museernes vurdering af, om tilførslen af økonomiske ressourcer motiverer dem i samarbejdet. Fra at 34,5 pct. af museerne i 2016 angav, at det havde stor betydning for deres motivation, er det i 2018 faldet til 29 pct. Når økonomien har fået en lidt mindre rolle, kan det være en forklaring, at samarbejdet med skolerne i højere grad er blevet en driftsopgave frem for en projektopgave. Størstedelen af museerne anser det heller ikke som en pålagt opgave. Desuden kan det være udtryk for, at samarbejde med skoler rent faktisk ikke tilfører økonomiske ressourcer til museet.

Selvom figur 27 ovenfor indikerer, at museerne oplever, at samarbejdet har mange fordele, ses det i figur 28 nedenfor, at kun 14 pct. af museerne i 2018 angiver, at de ikke oplever udfordringer ved samarbejdet.

Figur 28. Udfordringer, museerne oplever ved at indgå i samarbejde med skoler.

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskemaer til statslige og statsanerkendte museer. 2016 og 2018.

Note: Respondenterne havde mulighed for at afgive flere besvarelser til dette spørgsmål.

Figuren viser, at størstedelen af museerne fortsat vurderer, at samarbejdet med skoler er tids- og ressourcekrævende. Der kan dog sættes spørgsmålstejn ved, om det er en udfordring for museerne, eller om det blot er vilkår, at samarbejdet kræver, at museerne afsætter tid og ressourcer for at lykkes med deres undervisningstilbud.

Ca. en tredjedel (32 pct.) af museerne vurderer, at det er svært at tilgodese alle involverede parters interesser. Der er en lille stigning i museer, der oplever, at andre parter ikke overholder deres forpligtelser, fra 20 pct. af museerne i 2016 til 25 pct. i 2018. Det kan som tidligere nævnt være udtryk for, at lærerne er pressede på forberedelsestid.

Flere museer angiver, at de oplever andre udfordringer end de opstillede. I museernes kommentarer til spørgsmålet er der tendens til, at museerne påpeger praktiske og strukturelle udfordringer i samarbejdet, der især hindrer planlægningen af undervisningstilbud. Det er særligt i relation til økonomiske begrænsninger, lærernes udfordringer med at afsætte tid samt forandringer på skolerne ved opstarten af et nyt skoleår, som igen afspejler vilkår for samarbejdet med skoler.

Museerne oplever dermed ikke færre udfordringer i samarbejdet med skolerne siden 2016, men udfordringerne afspejler overvejende vilkår for samarbejdet. På trods af dette synes museernes motivation for at indgå i samarbejde med skoler ikke at have forandret sig.

Litteraturliste

Deloitte (2014). *Den åbne skole*. Deloitte og Undervisningsministeriet.

EVA (2018a). *Åben skole – en kortlægning af skolernes samarbejde med omverdenen*. EVA. Danmarks Evalueringsinstitut.

EVA (2018b). *Arbejdet med den åbne skole*. EVA. Danmarks Evalueringsinstitut.

KORA (2017). *En længere og mere varieret skoledag – Implementerings- og effektundersøgelse*. KORA. Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning.

Nationalt netværk af skoletjenester (2016a). *Samarbejder og partnerskaber*. Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling og Kulturministeriet.

Nationalt netværk af skoletjenester (2016b). *Skolers brug af undervisningstilbud på kulturinstitutioner og eksterne læringsmiljøer*. Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling og Kulturministeriet.

Nationalt netværk af skoletjenester (2016c). *Mål for elevers læring*. Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling og Kulturministeriet.

Bilag

Tabel 1

Hvilke aktører har taget initiativ til at indgå de samarbejder med grundskolen, I har? (Sæt gerne flere markeringer) (N = 91)

	Antal	Procent
Museet selv	76	84 %
Skoler	56	62 %
Forvaltninger, der varetager skoleområdet	41	45 %
Forvaltninger, der varetager kulturområdet	28	31 %
Andre kulturinstitutioner	21	23 %
Foreninger	4	4 %
Forvaltninger, der varetager andre områder	3	3 %
Erhvervsliv	1	1 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 2

Arbejder I mere med fælles tilrettelæggelse af undervisning med lærere? (N = 93)

	Antal	Procent
Ja	52	56 %
Nej	41	44 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 3

Har lærernes forberedelse ændret sig efter reformen? (N = 93)

	Antal	Procent
De forbereder sig mere	8	8,6 %
Ingen ændring	51	54,8 %
De forbereder sig mindre	34	36,6 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 4

Har I på baggrund af folkeskolereformen udviklet nye formater af undervisningstilbud? (N = 93)

	Antal	Procent
Ja	61	66 %
Nej	32	34 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 5

Hvilke nye formater har I udviklet? (Sæt gerne flere markeringer) (N = 60)

	Antal	Procent
Forløb, der både foregår på museet og på skolen	45	75 %
Længerevarende forløb, fx med flere besøg	40	67 %
Forløb med særlige indsatsområder, fx "turbodansk" for bogligt svage elever	15	25 %
Forløb, der kun foregår på skolen	13	22 %
Valgfag	12	20 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 6

Har museet haft et fokus på at styrke den lokale forankring efter reformen? (N = 93)

	Antal	Procent
Ja	63	68 %
Nej	30	32 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 7

Har museet haft et fokus på at styrke den lokale forankring efter reformen, og har dette resulteret i følgende? (Sæt gerne flere markeringer) (N = 75)

	Antal	Procent
Tættere samarbejde med kommunen	41	55 %
Der nås flere lokale skoler end før reformen	30	40 %
Flere dybe/lange samarbejder med lokale skoler	30	40 %
Tættere samarbejde med andre lokale aktører	27	36 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 8

Hvor mange faste undervisningstilbud tilbyder I lige nu til grundskoler på dit museum? (N = 95)

	Antal	Procent
Ingen	1	1 %
Mindre end fem	16	17 %
Mellem 6 og 10	33	35 %
Mellem 11 og 20	24	25 %
Over 20	20	21 %
Ved ikke	1	1 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 9

Hvilke af grundskolens fag, obligatoriske emner og tværgående temaer henvender jeres undervisningstilbud til grundskoler sig til? (Sæt gerne flere markeringer) (N = 94)

	Antal	Procent
Dansk	80	85 %
Matematik	35	37 %
Engelsk	13	14 %
Tysk	9	10 %
Fransk	3	3 %
Spansk	2	2 %
Andre fremmedsprog	2	2 %
Almindelige indvandrersprog	3	3 %
Historie	87	93 %
Kristendomskundskab	46	49 %
Samfundsfag	67	71 %
Arbejdskundskab (valgfag)	12	13 %
Biologi	19	20 %
Fysik/kemi	17	18 %
Geografi	26	28 %
Natur/teknologi	49	52 %
Billedkunst	62	66 %
Drama (valgfag)	13	14 %
Filmkundskab (valgfag)	5	5 %
Håndværk og design	44	47 %
Idræt	13	14 %
Madkundskab	29	31 %
Medier (valgfag)	13	14 %
Musik	6	6 %
Innovation og entreprenørskab	19	20 %
It og medier	12	13 %
Sproglig udvikling	26	28 %
Færdselslære	3	3 %
Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab	4	4 %
Uddannelse og job	6	6 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 10

Hvor lang tid varer jeres undervisningstilbud? (Sæt gerne flere markeringer) (N = 94)

	Antal	Procent
En time eller derunder	58	62 %
Mellem en og to timer	85	90 %
Mellem to og tre timer	64	68 %
Over tre timer	44	47 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 11

Angiv venligst, hvor mange af jeres undervisningstilbud til grundskoler I har i følgende prisklasser: (Sæt venligst markeringer i alle rækker) (N = 94)

	Alle		Mange		Nogle		Få		Ingen	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Gratis (N = 76)	12	15,8 %	21	27,6 %	14	18,4 %	9	11,8 %	20	26,3 %
Under 500 kr. pr. kl. (N = 80)	12	15 %	22	27,5 %	11	13,8 %	10	12,5 %	25	31,3 %
Mellem 500 og 1.000 kr. pr. kl. (N = 79)	11	13,9 %	25	31,7 %	21	26,6 %	7	8,9 %	15	19 %
Over 1.000 kr. pr. kl. (N = 66)	0	0 %	3	4,6 %	9	13,6 %	22	33,3 %	32	48,5 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 12

Hvilke uddannelser har de fastansatte (lønnede) medarbejdere (både fuldtid og deltid), der underviser grundskoleklasser på dit museum? (Sæt gerne flere markeringer) (N = 92)

	Antal	Procent
Lang videregående uddannelse	79	86 %
Læreruddannelse	46	50 %
Naturvejlederuddannelse	19	21 %
Pædagoguddannelse	13	14 %
Anden professionsuddannelse	13	14 %
Teknisk uddannelse	11	13 %
Ingen uddannelse	5	5 %
Skuespiller	3	3 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 13

Gennem hvilke kanaler kommunikerer I jeres tilbud til grundskolerne? (Sæt gerne flere markeringer) (N = 93)

	Antal	Procent
Platforme (hjemmesider), der samler undervisningstilbud (fx playtool.dk, skolenivirkeligheden.dk eller skoletjenesten.dk)	87	94 %
Trykt hæfte, der samler undervisningstilbud (fx fra kommune eller skoletjeneste)	33	35 %
Vores eget trykte materiale	39	42 %
Vores egen hjemmeside	90	97 %
Facebook	35	38 %
Twitter	1	1 %
Instagram	7	8 %
Nyhedsbreve	39	42 %
Via CFU (Center for undervisningsmidler)	9	10 %
Fagblade (fx Folkeskolen)	7	8 %
Via Kommunens hjemmeside eller nyhedsbrev	28	30 %
Messer/konferencer	16	17 %
Skoleintra	23	25 %
Via skolernes PLC	22	24 %
Vi kommunikerer ikke vores tilbud til grundskolerne	1	1 %
Vi kommunikerer på en anden måde, skriv venligst hvordan	23	25 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 14

Laver I forud for undervisningen forventningsafstemning med læreren omkring, hvilken rolle de forventes at indtage, når I gennemfører undervisningen? (N = 93)

	Antal	Procent
Ja, altid	26	28 %
Ja, ofte	35	37,6 %
Ja, men kun en gang imellem	15	16,1 %
Ja, men kun sjældent	12	12,9 %
Nej	5	5,4 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 15

Har I tilknyttet/formuleret mål for læring til jeres undervisningstilbud til grundskoler? (N = 93)

	Antal	Procent
Ja, til alle undervisningstilbud	46	49 %
Ja, til nogle undervisningstilbud	40	43 %
Nej	7	8 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 16

Hvordan har I brugt Fælles Mål i udarbejdelsen af jeres læringsmål? (Hvis der er forskel på, hvordan I har brugt Fælles Mål for forskellige undervisningstilbud, bedes du sætte flere markeringer) (N = 86)

	Antal	Procent
Vi har taget udgangspunkt i kompetenceområderne og formuleret vores læringsmål ud fra dem	60	70 %
Vi har kopieret færdigheds- og vidensmål fra Fælles Mål og brugt dem til vores undervisningstilbud	41	48 %
Vi har kopieret kompetencemål fra Fælles Mål og brugt dem til vores undervisningstilbud	28	33 %
Vi har frit formuleret mål for elevernes læring uden at tage udgangspunkt i Fælles Mål	19	22 %
Anden måde, skriv venligst hvilken	10	12 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 17

Hvorfor opstiller I mål for elevernes læring? (Sæt gerne flere markeringer) (N = 86)

	Antal	Procent
For at øge kvaliteten af vores undervisningstilbud	66	77 %
For at sikre, at lærerne får det udbytte af undervisningstilbuddet, de forventer	58	67 %
For at øge elevernes læring efter undervisningstilbuddet	51	59 %
Fordi lærerne ønsker det	33	38 %
For at øge antallet af besøgende skoleklasser	25	29 %
For at sikre ensartethed i vores undervisningstilbud	24	28 %
Fordi ledelsen/kommunen/bestyrelsen forventer det	18	21 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 18

I hvilken grad oplever du, at det er vigtigt for lærerne, at der er opstillet mål for elevernes læring til museets undervisningstilbud? (N = 86)

	Antal	Procent
I høj grad vigtigt	19	22,1 %
I nogen grad vigtigt	40	46,5 %
I mindre grad vigtigt	22	25,6 %
Slet ikke vigtigt	5	5,8 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 19

I hvilken grad oplever du, at museet som helhed har de kompetencer, der er nødvendige for at kunne opstille mål for elevernes læring i forbindelse med jeres undervisningstilbud? (N = 86)

	Antal	Procent
I høj grad	39	45,4 %
I nogen grad	38	44,2 %
I mindre grad	9	10,5 %
Slet ikke	0	0 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 20

Hvad har I gjort for at få viden om, hvordan I kan opstille mål for elevernes læring? (Sæt gerne flere markeringer) (N = 83)

	Antal	Procent
Fået sparring fra en lærer	62	75 %
Deltaget i temadage	60	72 %
Læst om det på EMU.dk og/eller UVM.dk	55	66 %
Deltaget i studiegrupper	43	52 %
Fået sparring fra en af Nationalt netværk af skoletjenesters regionale koordinatører	37	45 %
Fået sparring fra en kommunal konsulent	35	42 %
Deltaget i Undervisningsministeriets infomøder	13	16 %
Fået sparring fra en privat konsulent	3	4 %
Andet	18	22 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 21

Hvilke faktorer er afgørende for, hvorvidt I karakteriserer et samarbejde som et partnerskab? (Sæt gerne flere markeringer) (N = 93)

	Antal	Procent
At alle parter får et udbytte	69	74 %
At der er aftalt en klar rollefordeling	60	65 %
At alle parter forpligter sig på at bidrage ligeværdigt	54	58 %
At der foreligger en skriftlig aftale	46	49 %
At der tilføres økonomiske ressourcer	22	24 %
Andet	11	12 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 22

Hvor ofte er følgende personer involveret, når I indgår samarbejder med grundskoler? (Sæt venligst markeringer i alle rækker) (N = 93)

	Altid		Ofte		Af og til		Sjældent		Aldrig	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
En enkelt lærer	52	55,9 %	28	30,1 %	7	7,5 %	2	2,2 %	4	4,3 %
Flere lærere	10	10,8 %	47	50,5 %	29	31,2 %	2	2,2 %	5	5,4 %
Skolens PLC	2	2,2 %	11	11,8 %	23	24,7 %	30	32,3 %	27	29 %
Skoleledelsen	10	10,8 %	16	17,2 %	28	30,1 %	23	24,7 %	10	17,2 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 23

I hvor mange samarbejder får følgende elevgrupper udbytte af jeres samarbejder med grundskoler? (Sæt venligst markeringer i alle rækker) (N = 93)

	I alle samarbejder		I mange samarbejder		I nogle samarbejder		I få samarbejder		I ingen samarbejder	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Enkelte elever	7	7,5 %	10	10,8 %	23	24,7 %	28	30,1 %	25	26,9 %
En hel klasse	43	46,2 %	37	39,8 %	9	9,7 %	2	2,2 %	2	2,2 %
En hel årgang	5	5,4 %	17	18,3 %	36	38,7 %	22	23,7 %	13	14 %
En hel fase	3	3,2 %	8	8,6 %	24	25,8 %	26	28 %	32	34,4 %
Alle skolens elever	2	2,2 %	1	1,1 %	11	11,8 %	28	30,1 %	51	54,8 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 26

Hvilke udfordringer oplever I ved det eller de samarbejder, I indgår i? (Sæt gerne flere markeringer) (N = 93)

	Antal	Procent
Det er tids- og ressourcekrævende	76	82 %
Det er svært at tilgodese alle involverede parter interesser	30	32 %
Andre parter overholder ikke deres forpligtelser	23	25 %
Anden udfordring	20	22 %
Det arbejde, vi lægger i partnerskabet, står ikke mål med udbyttet	19	20 %
Det er vanskeligt at lave aftaler om rollefordeling	15	16 %
Vi oplever ikke nogen udfordringer	13	14 %
Vi har svært ved at overholde vores forpligtelser	1	1 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 24

Samarbejder I med grundskoler om følgende opgaver? (Sæt venligst markeringer i alle rækker)
(N = 93)

	Ja		Nej	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Udvikling af nye undervisningstilbud	72	77 %	21	23 %
Fælles planlægning af et helt undervisningsforløb, der både foregår på museet og på skolen	68	73 %	25	27 %
Udvikling af materialer eller læremidler	47	51 %	46	49 %
Test af undervisningstilbud	76	82 %	17	18 %
Vejledning i forbindelse med større opgaver	48	52 %	45	48 %
Undervisning ude på skolen	60	65 %	33	35 %
Flere besøg af en klasse eller årgang på museet over en længerevarende periode	67	72 %	26	28 %
Faste årlige besøg af en bestemt årgang fra kommunens skole	44	47 %	49	53 %
Valgfag	32	34 %	61	66 %
Afholdelse af eksaminer i forlængelse af nye prøveformer	5	5 %	88	95 %
Udvikling af lærekurser/kompetenceudvikling for skolens lærere	37	40 %	56	60 %
Udvikling af skolens faglige profil	17	18 %	76	82 %
Tværgående indsatser i kommunen (fx timeløse fag som uddannelse og job, sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab samt færdselslære)	16	17 %	77	83 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.

Tabel 25

Hvor stor betydning har følgende for jeres motivation til at indgå samarbejde med grundskoler?
(Sæt venligst markeringer i alle rækker) (N = 93)

	Stor betydning		Nogen betydning		Mindre betydning		Ingen betydning		Ikke relevant	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Faglig opkvalificering af museets undervisere	43	46,2 %	32	34,4 %	9	9,7 %	2	2,2 %	7	7,5 %
Øget netværk for museets undervisere	49	52,7 %	30	32,3 %	11	11,8 %	1	1,1 %	2	2,2 %
Indblik i skoleverdenen (fx lærernes arbejdsprocesser)	50	53,8 %	18	19,4 %	16	17,2 %	3	3,2 %	6	6,5 %
Kvaliteten af vores undervisningstilbud øges	67	72 %	22	23,7 %	2	2,2 %	1	1,1 %	1	1,1 %
Øget besøgstal	50	53,8 %	29	31,2 %	11	11,8 %	1	1,1 %	2	2,2 %
Tilførsel af økonomiske ressourcer	27	29 %	24	25,8 %	22	23,7 %	9	9,7 %	11	11,8 %
At skabe medejerskab og ambassadører for museet	70	75,3 %	17	18,3 %	4	4,3 %	1	1,1 %	1	1,1 %
Museet vil gerne påtage sig et samfundsmæssigt ansvar	58	62,4 %	26	28 %	5	5,4 %	1	1,1 %	3	3,2 %
Det er blevet os pålagt	2	2,2 %	7	7,5 %	14	15,1 %	24	25,8 %	46	49,5 %

Kilde: Nationalt netværk af skoletjenesters spørgeskema til statslige og statsanerkendte museer. 2018.